

PEDANII Π Ε Δ Α

DIOSCORIDIS
Anazarbei de medicinali ma-
teria Liber tertius.

ΚΙΟΥΤ ΔΙΟΣΚΟΡΙ-
ΔΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕ-
ΩΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΟ-
ΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Io. Ruellio Sueſſionēſi interprete.

V P Erioribus
chariſſimè A-
ree commen-
tariis, tradi-
mus de aro-
matibus, vnguentis, oleis, arbo-
ribus, earū fructibus & lachry-
mis, itē de animalibus, cerea-
libus, oleraceis, & herbis acri-
monia præditis. In hoc autem
tertio radices, succos, femina,
herbas, & quæ vernacula, &
inter ſe cognata cēſentur,
quæque pluribus ſcatent
remediis, pſequemur.

Agaricum. Cap. I.

Agaricum radix fertur laſer-
pitij ſimilis, ſed facie ſūma ſolu-
tior, & rariore fungoſq; to-
ta contextu. Duo eius genera:
foemina, quæ præfertur, rectis
intus venarum diſcurſibus cō-
ſtat, mas rotundus eſt, & vndi-
que compactior. Vtrique guſt⁹
initio dulcis, mox ex diſtribū-
tione in amaritudinem tranſit:
gignitur

N ῥι τῆς περὶ
τῆς βιβλίου
φίλῳ τε ἀρεῖς
παρεδ' ὡς κερμ
10
πῶς ἀρωμά-
των καὶ μύρων, καὶ ἐλαίων, καὶ δέν-
δρων, καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν καρπῶν
τε καὶ δακρύων, ἐπὶ τῇ ζώων καὶ
σπογγῶν καὶ λαχαρίων, καὶ τῶν
δριμύτητα κέκτημενων ὀσπιδῶν. 15
εἰ δὲ τούτῳ τίτῳ ἐπαρχήν τι,
πῶς ῥιζῶν καὶ χυλισμάτων καὶ
βοταῶν καὶ σπερμάτων, συμ-
φύλων τε καὶ φαρμακῶν ἐπε-
λευσόμεθα.

Περὶ Ἀγαρικῶ. Κεφ. α'. 20

Ἀγαρικὸν ῥίζα φέρεται σπλῆγι ἐμ-
φρῆς, οὐ πυκνὴ τῶν ἐπιφανείων
ὡς αὖτὸ σπλῆγιον, ἀρετὰ δὲ ὅσιν
ὅλην ἔστι δὲ τὸ μῆρ, αὐτὴ ἄρρεν τὸ
δὲ, σπλῆγιον διαφέρει τὸ σπλῆγιον
25
καὶ κτηδόνας ἐνδεῖας ἐν τῷ. τὸ
δὲ ἄρρεν ἀειφρὲς ὅτι καὶ παντα-
χόθεν συμφύει. γένος δ' ἀμφοτέρω
ρα ὅμοια καὶ ἀρχαῖς ῥιζῶν καὶ
τα, εἴτα ἐξ ἀναδόσεως ἐμπικρα-
γμῶν.

ἡνυῶται δὲ ἐν τῇ ἀγρίᾳ τῇ σαρ
 ματικῇ. λέγουσι δὲ οἱ μὲν, οὐτῷ
 ῥίζαν εἶναι πνὺς δὲ ἐν τοῖς τελέ-
 ρησι τῶν δένδρων καὶ σπῆναι γίνε-
 σθαι ὡς αὐτοὶ οὐκ ἐκτείνονται
 5 δὲ καὶ ἐν τῇ καὶ πάλιν ἀσπίδι γαλα-
 τίας καὶ κελικίας ἐπὶ τῶν κέδρων,
 ἐσθρυνπτον μὲν τοι καὶ ἀδενές.
 Τὴν μὲν τοι διωαμίν' ὅτι συπτι-
 κόν, διεμαρπκόν· πρὶν αὖτε πρὸς
 10 τε καὶ πρὸς ματα. ὁ βολὼν δὲ δυοῖν
 πλῆθος διδόμενον μετ' οἶνον μέ-
 λους ἀπυρέτους· πυρέουσι δὲ
 ἐν μακρότερον. καὶ ἵππεσσι δὲ
 καὶ αἰματικοῖς, καὶ ἰκτερίοις καὶ
 15 δυσεντετικοῖς, καὶ νεφριτικοῖς καὶ
 δυσεντετικοῖς καὶ ὑστερικῶς πνίξι καὶ
 χακορχίαις & α. διδόμενον φθι-
 στικοῖς δὲ μετὰ γλυκέως· σπλη-
 νικοῖς δὲ μετ' ὀξύμελιτος, καὶ σο-
 μαχικοῖς ὡς ἐστὶ διαμασπόμενον
 20 καὶ κατὰ πνόμενον, μηδὲν ὅς ὁ-
 ρεῖν ἐπὶ ῥόφου μύρου. ὁμοίως δὲ
 καὶ ὀξυμελιτῶν, ἴσῃσι δὲ καὶ αἰ-
 ματος ἀναγωγῆς, ὅλην τειωβό-
 λου ἢ ὕδατος λαμβανόμενον.
 πρὶν καὶ πρὸς ἰσχυρὸν καὶ ἀσθρυν
 δηγήματα, καὶ σπληνίας μετ'
 25 ὀξύμελιτος λαμβανόμενον τὸ ἴ-
 σον πλῆθος· ἀγρί δὲ καὶ ἑμμελῆς,
 καὶ ταῖς ἐμπνευματικαῖς ὁ-
 σέραν γυναιξὶ ὠφελίμως τὸ ἴσον
 δίδεται· λυεῖ δὲ καὶ ῥίγος πρὸς
 τῆς ἐπισπασίας διδόμενον.

κα.

gignitur in Sarmatiæ regione,
 quæ Agaria dicitur. Sunt qui ra-
 dicem esse plantæ affirmant: alij
 ut fungos nasci in arborū cau-
 dicibus, quadā putredine. Gi-
 gnitur in Galatia Asiæ, & Cili-
 cia, in cedris, sed friabile, & in-
 firmum. Adstringēdi calfaciē-
 diq; naturam habet: efficax est
 contra tormina, cruditates, &
 rupta: prodest itidē contusis, &
 ab alto deuolutis. Datur duo-
 bus obolis in vino mulso, fe-
 brim non sentiētibus: febricu-
 losis verò, ī aqua mulsa. Argua-
 tis quoq; suspiriosis, iocineris,
 renumq; vitio laborantibus, dy-
 sentericis. Itē si vrina ægrè red-
 datur, si vuluæ strangulatus vr-
 geat, si pallor membra decolo-
 ret, drachma vna dari solet: si
 tabes infestat, ex passo: si lien
 negotiū exhibet, ex aceto mul-
 so: si dissolutio stomachi est, ita
 ut cibi tenax nō sit, mādatur, &
 sine vlla humoris forbitiōe de-
 uoratur. Simili modo acida ru-
 ctatibus ppinat. Sanguinis reie-
 ctiones sistit, tribus obolis ex
 aqua suptrū. Facit ad coxēdicū,
 & articulorū dolores, & comi-
 tiales morbos, si cū aceto mul-
 so pari pōdere assumanr: mēses
 ciet: foeminis, quas inflatio vuluæ
 vexat vtiliter æquali modo da-
 tur.

DIOSCORIDIS

tur. Horrores soluit datum ante febrium accessiones: aluum purgat drachma vna aut altera, si cum aqua mulsa bibatur: venenorum antidotum est denarij instar, cum diluta potione sumptum: si serpentes ictum vibrarunt, morsumque subficerunt, tribus obolis ex vino potum mirè auxiliatur. In summa, internis omnibus vitis cōuenit, pro viribus, & ætate datum, nunc ex aqua, nunc ex vino, ius ex acetum mulso, alijs ex aqua mulsa.

Rhaponticum. Cap. II.

Rha, alicui rheū, Latini rhaponticum vocant, prouenit in iis, quæ supra Bosphorum sunt regionibus, ex quibus affertur. Radix nigra, centaurio magno similis, sed minor & rufior, fungosa, aliquantulum læuis, sine odore. Optimū habetur, quod terebines nō sensat, si gustatu cum remissa adstrictione lentescat, maducatumque colore reddat pallidum, aut ad crocū inclinātem. Id epotū facit ad inflationes, stomachi imbecillitatē, & omne generis dolores, ad cōuulsa, lienofos, hepaticos, tormina ad vnum, vesicæ & pectoris vitia, aduersus intēta p̄cordia, & vuluæ mala, coxēdicum dolores, sanguinis excreationes, suspiria,

καθαίρει δὲ καὶ κοιλίαν < α
ἢ β'. μετὰ μελικράτου πνύ-
μιμον. ἔστι δὲ καὶ θαλασσίμων
ἀντίδοτον μετὰ κράματος <
μίας ὀγκὴ λαμβανόμενον. καὶ
πρὸς ἐρπετῶν δὲ πληγὰς καὶ
δύγματα, ὀγκὴ τειωέλου μετ'
οἶνου πνύμιμον βοηδεῖ. καὶ κα-
στόλου πρὸς τὰ ἐν τῷ σώματι
πάσῃ ἀρμόζει, πρὸς διούκην
καὶ ἡλικίαν διδόμενον, οἷς μὲν
μετ' ὕδατος, οἷς δὲ μετ' οἶνου, 10
οἷς δὲ μετ' ὀξυμέλιτος ἢ με-
λικράτου.

*Πρὶ Ρῶ. Κεφ. β'.

Ρῶ, οἱ δὲ ῥῖον καλοῦσι, ῥο-
νῶται ἐν τοῖς ὑπὸ βόσπορον τό-
ποις, ὅθεν καὶ κομίζεται. ῥίζα 15
μέλαινα, κενταμείω τῷ μεγέ-
λει ὅμοια, μικροτέρη μὲν τοῖς
καὶ ἐν ῥευθετέροις ἀσμοῖς, χαλ-
κῇ, ὑποκόφους. ἔστι δὲ αὐτῇ κρά-
πτον τὸ ἀπεριδόνιστον, *ἐγγι-
χρόν τε κατὰ τὴν γῆσιν μετὰ 20
ἀνεμώδους σύλφης, διαμαρτυ-
ρῶν τὴν ἐν ὥχρῳ καὶ κροκίῳ πο-
σὺς τῷ χρώματι. Ποιεῖ δὲ π-
νύμιμον πρὸς ἐννευματώσεις
σομάχου, ἀτονίαν, ὀγκῆμα πα-
τοῖον, σπληνισμὰ, σπληνικὰ, 25
παικτικὰ, νεφρικὰ, σφοδρὰ μέ-
ρους, καὶ τὰ πρὸς κύσιν καὶ θώ-
ρακα, καὶ ὑποχονδρίων ἐν τῷ
σώματι, καὶ τὰ πρὸς ὕστερον πᾶ-
σιν, ἰσχυράς, αἵματος πύσεις,
ἄεσμα,

ἑσθιματα, λυγρές, δυσεντερίαις,
 κοιλιακὰς διαθέσεις, καὶ πελώδεις,
 καὶ θείων δὴ γυμνασιῶν ὅς ἐ-
 μώας τῶν ἀγαρικῶν περὶ ἑκαστον
 πάθος, τῇ αὐτῇ ὁλκῇ, καὶ ὕδατος
 5 ῥεῖσιν μετ' οἶνο μέλιτος μὲν
 ἀπυρέτοις πυρέουσι δὲ μετ' με-
 λικράτεσσι φθισκοῖς μετ' γλυκύσας,
 σπληνικοῖς μετ' ὀξύμέλιτος σπο-
 μαρχοῖς ὥς ἐστὶ διαμασσομέ-
 νον καὶ καταπινομένων. μιν δὲ οὐδὲ
 10 ῥεῖσιν ἐπιρροφον μὲν καὶ εἰς δὲ, καὶ
 περὶ ὅλα καὶ λειχμῶας μετ' ὀ-
 ξοῖς καταχρῆσθαι. καὶ φλεγμονὰς
 πάσας διαχρῆσθαι ῥεονίας συν ὕδα-
 τι καταπλάσσειν. ἢ δὲ ἀνω-
 τά τω αὐτῷ δύναιμι, συπικνῶ με-
 15 τὰ ποτὶς θερμασίας.

Πρὶ Γενπανῶς. Κεφ. γ'.

Γενπανὴ δὲ καὶ μὲν ὑπὸ περὶ-
 του εὐρεῖται Γέντιος τὰ ἱλ-
 λυῶν βασιλέως, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ἑπ-
 νυμῶν ἔρχεται. ἥς τὰ φύλλα τὰ
 20 μὲν περὶ τῇ ῥίζῃ καρύφα ἢ ἀρνο-
 γλώσσῃ ὁμοία ὑπερυψία, τὰ δὲ
 ἐν μέσῳ τῶν χαμηλῶν, καὶ μάλιστα
 τὰ κατὰ ἄκρον ἐρησμένα, μικρῶς
 χαμηλὸς δὲ κατὰς, λεῖος τὸ πᾶν
 δακτύλου, τὸ δὲ ὕψος δὴ πηχὺς, 2
 25 νασὶ διτλήμενος, ἐν διασημά-
 των μειζόνων περικείμενος τὰ
 φύλλα χαρπὴν ὅς ἔχον ἐν κάλυξι
 πλάττω, κοῦφον, ἀχρῶδες, περὶ
 τὸν τῶ σπονδύλου ῥίζαν μακρὰν,
 ὁμοίαν ἀριστολόχῃ τῇ μακρῇ,

suspiria, singultus, dysenterias, &
 coeliacorum affectus, contra fe-
 brum circuitus, & venenarum
 morfus. Datus in singulis vale-
 tudinibus eodē, quo agaricum
 pondere, & cum eisdem liquo-
 ribus: si febris careant, in mulso;
 si aliter, ex aqua mulsa: si tabe
 experiuntur, ex passō: si lienis
 exercet, in aceto mulso. si diffu-
 lutio est stomachi, id est cū ci-
 bitenax non est, manditur, &
 sine sorbitione vlla denoratur,
 liuentia lichenasq; tollit, cū a-
 ceto illitū, inflammationes om-
 nis veteres ex aqua oblitum
 dissipat. summa eius vis adstrin-
 gens, cum aliquanto calore.

Gentiana. Cap. III.

Gentianæ inuētio prima af-
 signatur Gétio Illyriorum re-
 gi, à quo cognomentū habuit.
 Folijs partim proximè radicē,
 iugladi plantaginive similibus,
 subrubris, partim à medio cau-
 le, & præsertim iuxta cacu-
 men, paulum dissectis; caule
 cauo, & lævi, digiti crassitudi-
 ne, geniculato, & ex interual-
 lis maioribus foliato, binūm
 sæpe cubitorum: semine in ca-
 lycibus lato sine pondere, glu-
 moso, satis ad sphondyli fe-
 men accedente, radice lon-
 gæ aristolochiæ, crassa, amara.

¶ Nascitur

DIOSCORIDIS

Nascitur in sublimibus montium jugis, ymbrosis locis, aquisque. Vis radices excalfactoria, & adstringens: contra morfus serpentium, duabus drachmis cum pipere, ruta, & vino pota, auxiliatur. Extracti fucci drachma, laterum doloribus, & ex sublimi deturbatis, ruptis, & convulsis, prodest: hepaticis & stomachis, pota cum aqua subuenit. Radix collyrij modo subdita, partus ejicit: imposita, ut lycium, vulneraria est, & ulcerum cuniculatum depascentium medela. Succus præcipue eodem effectu prodest: oculis inflammatione laborantibus illinitur: pro meconio collyris acribus immiscetur. Radix vitiligine absterget. Succus extrahendi ratio hæc est: Côtusa radix quinque diebus aqua maceratur: postea in eadem tantisper decoquitur, dum extent radices: & ubi refrixit aqua, lintheo excolatur: mox discoquitur, dum mellis crassitudo fiat, ficti liquæ reconditur.

Aristolochia rotunda.

Cap. IIII.

Aristolochia nomen ex eo sibi adoptavit, quod existimetur, optime puerpis opitulari.

Tria

παρεῖται, πικράν. Ἰνδῶται δὲ ἐν ὑψηλοτάταις ἀκρωρείαις, καὶ συσκόλοις τόποις καὶ ἐν ὄρεσι. Διῶται δὲ ἔχει ἡ ῥίζα διερχομένην, συντεταμένην· βοηθεῖ δὲ ἐν εἰσοθήκαις ποτίζομένην < β'. τὸ & πάλιν δὲ, μετὰ πικτέρας καὶ πικράνους, καὶ οἶνου. τῷ δὲ χυλίσματι τὸ ὅσον < α'. καὶ πρὸς ὀδύνας πλεονῶν, καὶ πτώματα, ῥήματα τε καὶ *σπασματα. ἐνδετεῖ, καὶ ἡπατικοῖς, καὶ στομαχικοῖς πινόμεναι μετ' ὕδατος. ἐν ἑτέροις ὅδε μέρει ἡ ῥίζα ὡς κολλυεῖον πρὸς σπασμένην. ἐστὶ δὲ καὶ τραυματικὴ ἐπιπλεμένη ὡς τὸ λυκίον, ὥστε νόμων τὴν ἐλκῶν ἰαμα* καὶ μάλα τὸ χυλίσμα, καὶ ὀφθαλμῶν ἐπιχρίσμα φλεγμονόντων. μίσχεται δὲ καὶ εἰς τὰ δριμύνα τῶν κολλυεῖων τὸ χυλίσμα ἀντὶ κολλυεῖου. ὅτ' ὅ καὶ ἀλφῶν σπικτικὴ ἡ ῥίζα. χυλίζεῖ δὲ θλαδεῖσα καὶ βραχεῖται ἐν ὕδατι ἐπὶ ἡμέρας 6. 20 εἴτα ἐκθεῖσθαι ἐν τῷ ὕδατι, ἀρχὴς ἀν' ὅψιν αἱ ῥίζαι, καὶ μετὰ τὸ ἡμεῖς τὸ ὕδωρ δι-κτεῖται δι' ὀδονίου· καὶ ἔλεται ἄρχης ἀν' ἧνται μελιτώδες τῇ συνεύσει. καὶ ἀποτίθεται ἐν ὄρεα κίνῳ ἀγρίῳ. 25

Πρὶν Αἰσολοχίας σπο-
γυλῆς. Κερ. δ.

Αἰσολοχία ὀνόμασαι μὲν ἀπὸ τῆς
δοκεῖν αἰετα βοηθεῖν τῇ λοχέαις.
ἐστ

ἔστι δὲ ἡ αὐτὴ στρογγύλη, θύληα
καλουμένη, φύλλα δὲ ἔχει κισ-
σοειδῆ, ἐυώδη μετὰ δριμύτητος,
ὑποστρογγύλα ἀπαλά, παρὰ πολ-
λοῖς βλαστοῖς ἐν μίᾳ ῥίζῃ, τὰ δὲ
κλήματα ἐπιμνησκύνηται λευκά,
οἰοῦναι πλίπκας, τὸ δὲ ἐν αὐτοῖς
ἐρυθρὸν, δυσώδες.

Πρὶ Ἀριστολοχίας μα-
κράς. Κεφ. ε.

10 Ἡ δὲ μακρὰ ἀριστολοχία ἀρ-
ρίον καλεῖται καὶ δακτυλίτις, φύλ-
λα ἔχουσα ἐπιμνησκύνηται τῇ στρο-
γγύλῃ κλωνία λεπτά, ὡς σπινθί-
μης τὸ μέγεθος, ἀνδρὸς πεφυρῶν,
δυσώδες, ὃ πορὶ ἐξανθεῖσαν ἀπὸ
παρὰ πλῆθους γίνεται, ῥίζα δὲ πῆς
15 μὲν στρογγύλης πεφύρῃς στρογγύ-
λη ὁμοία, ἢ τῇ μακρῇ δακτύ-
λου ἔχει τὸ πάχος σπινθίμια ἢ
καὶ μείζων, ἀμφοτέρω δὲ τὰ πολ-
λά πυρροὶ δέκται ἐνδοθεν, πικρά τῇ
τῷ γαστρὶ καὶ βρωμώδεις.

20 Πρὶ Ἀριστολοχίας κλημα-
τίτιδος. Κεφ. ς.

Ἐστὶ δὲ πῆς καὶ τέτη μακρὰ, ἢ
πῆς καὶ κληματίτις καλεῖται, κλω-
νία ἔχουσα λεπτά, φύλλοις ὑπο-
στρογγύλοις ἀχρῶν μικροῦ ἑοικόσι,
25 ἀείωνες ἀνθη, ἑοικότα πηλὸν ῥί-
ζας μακροτέρας, λεπτάς, φλοῖν ἔ-
χουσας παχυν καὶ ἀρωματίζοντα,
ἰδίως χρησιμεύουσας μυρρίκοις εἰς
τὰς τῇ μύραν ἐν τῇ ποιῇ τῇ περὶ
τὰ δὲ φάρμακα ἢ στρογγύλη
περὶ

Tria eius genera tradunt. Ro-
tunda, q̄ foemina vocat̄, foliis he-
deraceis p̄stati odore cū acri-
monia, mollibus, subrotundis,
multis ab vna radice germini-
bus, plōgisq; palmitib⁹: florib⁹
cādidis, pilei similitudine, i q̄b⁹
quod rubrū est, grauiter olet.

Aristolochia longa.

Cap. V.

Longa, mascula appellatur,
nonnullis dactylitis, longiore
quàm rotunda folio: tenuibus
ramulis, dodratalib⁹: flore pur-
pureo, grauiter olēte, qui mar-
cescens in pyri similitudinem
turbatur. Radix rotundæ, in
orbē conglobata, rapi modo:
Longæ verò radix digiti crassi-
tudinem, & dodrātus lōgitudi-
nem implet, nōnunquā paulō
maiorē. Ambæ colore int⁹ bu-
xæo, gustu amaro, & graui.

Aristolochia clematidis.

Cap. VI.

Est etiamnum tertia longa,
quæ clematidis vocatur, ramu-
los habens tenues, refertos fo-
liis subrotundis, minori sem-
per viuo similibus: flores ru-
tæ: radices longiores, tenues,
crasso cortice odoratōque ve-
stitas, priuatim vnguentorum
spissamentis conuenientes. Ro-
tunda cæteris venenis resistit.

f ij Lōgæ

DIOSCORIDIS

Longa verò aduersus angues,
& venena, drachmæ ponde-
re ex vino bibitur, & illini-
tur: pota cum pipere, & myr-
rha, mensēs, partus, & omnia
vuluarum onera eiicit: eadem
efficit subdita in pello. Rotun-
da ad eadem pollet: insuper
singultibus, suspiriis, horri-
bus, lienī, conuulsis, laterum
doloribus, pota cum aqua, sin-
gulariter auxiliatur. Aculeos,
& spicula extrahit, osiū squa-
mas illitu adimit, vlcera putri-
da exest, & sordida expur-
gat: caua cum iri, & melle
explet, gingiuas, & de-
tes extergit. Clemati-
tis ad eadem pol-
lere credit, viri-
bus tamē in-
ferior est.

Dulcis radix. Cap. VII.

Dulcis radix pluririma gi-
gnitur in Cappadocia, & Pon-
to: fruticosa est, ramis binūm
cubitorum altitudine assurgē-
tibus: foliis lentifci densis, pin-
guibus, tactūq; gummosis: flo-
re hyacinthi, fructu pilularum
platani magnitudinis, asperio-
re, qui filiquas lentium mo-
do habet, rufas & paruas: ra-
dicibus longis, vt gentianæ,
coloris

αὐτὸς δὲ τὰ ἐρεπτά καὶ θανάσιμα
ἢ μακρά. < δ. ὁ κλη πνομή-
τη μετ' οἶνον καὶ καταπλασθῆναι
καὶ τὰ ἐν μήτρᾳ σωτῆρα ἔσθαι καὶ
τὰ λόγχα καὶ ἐμβρυα καὶ ἐμβρυα
ἐκβάλλει· ποτεῖται μετὰ πίπτε- 5
ριως καὶ σπύργους, καὶ ἐν πύσσῳ δὲ
περὶ σπύργου τὰ αὐτὰ δρᾷ. ἢ δὲ
σπογγύλην ποιεῖ μὲν αὐτὸς ἂ καὶ ἡ
περὶ σπύργου ἐκ πύσσου δὲ βου-
τεῖ ἀσμάτι, λυγμῶ, ῥήχει, σπλη- 10
νι, ῥήγματος, σπασμῶν, ἀλγύμα-
σι πλεονεῖ ποτεῖται μὲν ὕδατος.
ἀνάγει δὲ, καὶ σκόλοπας, ἀκίδας,
λεπίδας ὁσῶν καταπλασθῆναι
ἀφίστοι καὶ σπινθῶντας περὶ χα-
ράσσει καὶ τὰ ῥυτίδια περὶ χα-
ρει ἔλκεα καὶ τὰ κοῖλα πληθεῖ σὺν 15
ἰερίδι καὶ μέλιτι, σπλήχει δὲ καὶ ὕ-
δατος καὶ ὁσῶν. δοκεῖ δὲ καὶ ἡ κλη-
ματίτις αὐτὸς τὰ αὐτὰ ποιεῖν ἔ-
λαττοῦται μὲν τοι τῇ δυνάμει
πῶν περὶ σπύργου.

Πρὶ Γλυκύριζης. Κεφ. ζ'. 20

Γλυκύριζα ὀνόματι πλει-
ση ἐν καππαδοκίᾳ, καὶ πόντῳ
ἐστὶ δὲ θάμνισκος, ῥαβδόει ἔχων
διπλοῦς, σελόους τὰ φύλλα πυ-
κνὰ εὐκότα ὀφθαλμοῦ, λιπαρὰ καὶ
κολλώδη ἀνὰ μέρη. τὸ δὲ αἶδος 25
ὕακινθου ὁμοίον καρπὸς δὲ πλα-
ταίου σφαλεῖων μέγας τρυχό-
τερος, λοβοὺς ἔχων ὡς φακοῦ,
πυρροῦς, μικροῦς. ῥίζαι μακράς,
πυρροὶ δὲ ὡς ἡλιπάρης ὑπό-
σφυνοι,

ἑσπεριόχοι, γλυκύαι· γλυκίζόμε-
ναι ὡσπερ τὸ λυκίον· πικρὴ δὲ τὸ
γύλισμα ὡς τὸ τρώγεται ἀρτη-
ρίαι· δειδὶ δὲ ἡ ὑποπύκνυνται ἢ γλῶ-
τῃ ὑπογλυκίζεν· ἀρμόζει δὲ καὶ
5 ὡς καὶ σποντομάχου, καὶ ὡς
τὰ ἐν τρώεσθαι καὶ ἡπατι· ἡμετέ-
ροις τὴν κύστεως καὶ νεφρίτιδας πι-
νόμενον μετὰ γλυκέως· ἁδινόν
τὴν ὅτιν ὑπογλυκίζόμενον, καὶ βα-
ματικὸν περὶ γλυκόμενον, καὶ σπο-
10 γλῶττον διαμασάμενον, καὶ τὸ ἀφί-
νημα δὲ τῶν ῥιζῶν περὶ σφάπτως
ὡς τὰ αὐτὰ ἀρμόζει· ἢ δὲ ῥίζα
ἐκείνη λειοτελεσθεῖσα, περὶ τοῖς
κατάπλαιστος ὅτιν ὁπτιήθειος.

Πρὶ Κενταυρίου τὸ μέγα

15 λυ. Κεφ. η'.

Κενταυρίον τὸ μέγα, οἱ δὲ γὰρ
κλύ καλοῦσι, φύλλα ἔχει καρφα-
βασιλικὰ ὅμοια, περὶ μνημ, γλῶ-
μα πηλοῦ ὡς κράμβης, τὸ δὲ
περὶ φέρει αὐτὸ ἐν τῇ τμηθῇ ὡσπερ
20 περὶ ὡν καμλὸν δὲ ἔχει ὡς λαπάθης
διπλήχου, ἢ καὶ τριπλήχου, περὶ
φουδάδας ἀπὸ τῆς ῥίζης ἐχρῆται πολ-
λὰς, ἐφ' ὅν καθαλαὶ ὅμοια μύκη-
ναι, ὑπομνησθῇ ἐν τῇ περὶ φέρει αὐ-
δος κυανίζον· κατὰ τὸς ὅμοιος καὶ
25 καὶ, ἐκείνους ὡσπερ ἐν ἐριώδεσι
τοῖς αὐθροῖς ῥίζα παχύνει, περὶ
βαρεῖα, περὶ πηχὺς δύο, μετὰ γλῶ-
δριμύτα μὲν ποτὶς συνήως καὶ ἡ
κλύτῃτος, ὑποπύκνυνται· φικρὴ δὲ ἡπα-
τὸν γλῶττον, ἐν τῇ τμηθῇ, καὶ δριμύτης καὶ γλῶ-
λοφῃ.

coloris buxey, subacerbis &
dulcibus: quæ densantur in suc-
cum, lycij exemplo. Is in ar-
terix scabritia efficax habe-
tur: verum oportet vt linguæ
subditus cliquescat: æstuant
stomacho, thoraci, ac iocine-
ri conuenit: sanat vesicæ sca-
biem, & renum dolores, cum
passio potus: idem eliquatus
fitim sedat, vulnerib⁹ illitus ac-
commodatur, commaducatus
ori prodest: recetis radice de-
coctum ad eadem conuenit.
Eiusdem farina pterygiis com-
modissimè inspargitur.

Centaurium magnum.

Cap. VIII.

Centaurium magnum fo-
lia habet iuglandis, oblonga,
viridi brasicarum colore, ser-
rata in ambitu: caulem, ceu
rumicis, binum aut ternum cu-
bitorum, multis ab radice ad-
natis, in quibus capita, ceu pa-
pauerū, in rotunditate oblon-
ga: flos coeruleus: semen cni-
co simile, ceu laneis floccis qui
busdam inuolutū: radix crassa,
grauis, solida, tripedalis, fucco
prægnans, cum adstrictione a-
liqua & dulcedine acris, & ru-
bescens. Amat solū pingue &
apricū, ac sylvus & colles. Co-
f iij pio.

DIOSCORIDIS

piofissima est in Lycia & Pello
ponneso, in Arcadia, Helide &
Messenia, pluribusq; locis circa
Pholoën, Lyciâ & Smyrnam.
Radix cōuenit ruptis, cōuulsis,
pleuriticis, spirâdi difficultati,
veteri tussi: sanguinē expuen-
tibus, drachmis duab⁹ trita da-
tur, si febris sit, in aqua: cate-
ris, in vino. Item ad tormina,
& vuluæ dolores. Ramēta eius
in collyrij formam vuluæ sub-
dita, mēses atque partus extra-
hūt. succus eadem præstat: vul-
neribus prodest: nam recēs tu-
fa, aut arida antè madefacta,
ea glutinat & coniungit. Car-
nes coalescūt, si tusa simul de-
coquatur. In Lycia succū expri-
munt, quo pro Lycio vtuntur.
Cognominata est & panacea,
quoniā medei oīm morbis, vbi
aliqua inflāmatiō timef, omni-
noq; multis modis opifera est.
Illisa vulnerū labra cōsolidat,
fustillū vrinæ calculōsq; sanat
iniectione. legenda præcipitur
cū in eo sol est, vt emergat ho-
rapura: dum lucē syderis erū-
pētis vniuersa complentur.

Centaurium minus.

Cap. I X.

Centauriū, limnesion aliqui
vocauere, qm rigua amet lo-
ca. Herba origani aut hyperici
similis

λοφα. πλεονάζει δὲ ἐν λυκίᾳ καὶ
πελοποννήσῳ, ἐν ἡλίδι καὶ ἀρκαδίᾳ
καὶ μεσσηνίᾳ καὶ αἰεὶ* φοιλόλῳ καὶ
λυκίᾳ καὶ σμύρνῳ. Ἀρμύζει δὲ
ἢ ῥίζᾳ, ὡς γινώσκουσιν, ἀσπίδασι, πνευ-
ρητικοῖς, δυσπνοίᾳ, βροχὶ παλαιᾷ, ζ
αἰμοπτοῖκοις ἀπυρετοῖς μετ' οἶ-
νῳ. πυρεσασσι δὲ μὲθ' ὕδατος <
β. πλὴν τοῦ τῆς ῥίζης λείας διδο-
μῆνός· πρὸς σφόδρους ἐμώϊους καὶ
ὕστερος ἀλγῆματα. ἄγει δὲ καὶ
ἐμμύνα καὶ ἐμβρυα εἰς ῥήμα 1α
κολλυεῖν ἐνδοτίσιν. καὶ πρὸς τε-
θείσιν τῇ ὕστερᾳ· ὅ, τι χυλὴς
τὰ αὐτὰ ποιεῖ· ἐστὶ δὲ καὶ βαν-
μαπκὴ· ὕδα μὲθ' κοπείσιν ἐν-
εῖ δὲ πρὸς βροχίτι καὶ οὐτὼ
κοπείσιν. συνάγει γὰρ καὶ κολλᾷ 15
καὶ τὰ ἐξ ὁμῶν δὲ κρέα συνάγει.
ἐάν τις αὐτῷ κόψας συνελθῇ-
σῃ· οἱ δὲ ἐν λυκίᾳ αὐτῷ χυλὴ-
ζοντες, χρῶνται αὐτῇ ἀντὶ λυ-
κίης. ἐμλίσθῃ δὲ πανάκεια, ἐπειδὴ
πάντα τὰ φλεγμαίνοντα πάσῃ 20
παύει, καὶ κρούσματα πληγῶν,
φραγγοῦείας τὲ παύει ἐν ἐνέμα-
σι καὶ λιθίωντας, συνάγεται δὲ
τοῦτο ἡλίου μέλλοντος ἀνατέλ-
λῃν, ὥς εἰ. ἀγῆθ' ὅτε πλεονεῦ-
ται ἅπαντα. 25

Πρὶ Κενταυρίου ὅς
μικρῷ. Κεφ. θ'.

Κενταύριον τὸ μικρόν, ὃ πνεν λι-
μναῖον καλεῖσθαι, ἐστὶ δὴ ἐν ἰσχυροῖς
φιλεῖ τοῦ πρὸς πᾶσι ὡς ἴσχυρος ἢ δει-
γασθῇ

- γὰρ παρὰ πολλὸς ὅστις, καὶ λὼν
 ἐχρυσὸν ὑπὸ πινυμένῳ γερωνίῳ
 μὲν ὑπὸ αἵματι ἐν τῷ φοινικῶ ὑπο-
 πύρεται, ὡς ἐν τῇ πύλιν-
 δος· φύλλα μικρά· * ὑπὸ μύκη
 5 ὡς παρὰ πινυμένῳ ὁμοίως πύ-
 λινδρος μικρά ἀρχήσας λέει·
 Αὕτη κοπτομένη χλωρὰ καὶ κα-
 ταπλετομένη, τρυμμάτων ὅστις
 κολλητικὴν, ἀνακαταρπικὴν ἐλ-
 κῶν παλαιῶν καὶ ἀπυλωτικὴν
 10 ἀφαιρῇ θέσει. δὲ καὶ καταπνο-
 μὴν, ἄρει κατὰ κοιλίαν χλωρὴν
 καὶ παχέα· ἐγκλυσιμὰ τε τὸ ἀ-
 φαιρῆμα αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἰσχυρί-
 κων ἀρμόδιον· ἄρον αἷμα καὶ
 κοιλίαν, ὃ δὲ χυλὸς ὡς τε τὰ
 15 ὀφθαλμικὰ εὐχρηστος· ἀποκα-
 ταίρων τὰ ἐπισκοποῦντα ταῖς
 κόραις συνὺ μέλιτι καὶ ἐν πύ-
 λινδρῳ ἐμμελίων ἀρωγὸς καὶ ἐμ-
 βρύων· ποιεῖς δὲ ἀρμόζει τοῖς
 ὡς τὰ γένεα πάθισιν ἰδίως. Κυ-
 20 λίζεται δὲ ἡ πόα συλλεγομένη
 ἐγκύμων ὡς ἀέριματος, καὶ ἀπο-
 βεργωμένη ἡμέρας ἑ. εἴτα ἐφεί-
 ἀρχῇ ἂν ὑπὸ γόρῳ τὸ ὕδωρ ἐπει-
 τα τέταρτον χυθέντος, ὑλίζεται δι-
 ὀδονίῳ διλθείσης ἢ πῶας καὶ πᾶ-
 25 λιν ἐφείτα μέλιτι μελετώδεις συ-
 στίσεως· ἐνίοι δὲ χλωρὴν ἐγκύ-
 μονα αὐτῇ κόψαντες, ἐκδιλίσσιν
 τὸν χυλὸν καὶ βυλόντες εἰς κερα-
 μεῖον ἀγγεῖον ἀκόντιον, ἐν ἡλίῳ
 συσφίκοισι κινουμένους αἰὲ ἐξήλθ.

similis, caule anguloso, palmū
 excedente: flore lychnidis, è
 puniceo in purpuream vergē-
 ta: foliis rute, prælōgis & par-
 uis: fructu tritico simili: radi-
 ce pusilla, leui & superuacua,
 quæ gustanti amaritudinē ad-
 fert. Herba recens tusa, suo il-
 litu vulnera conglutinat: vete-
 ra vlcera purgat, & cicatrice
 obducit: bilem crassōsque hu-
 mores per aluum exigit, si de-
 cocta deuoretur. Ius decocti
 ischiadicis conueniētissimè in-
 funditur: trahit enim sangui-
 nem, & dolorem leuat. Succus
 oculorum medicamentis per-
 quàm utilis: siquidem cū mel-
 le caliginem oculorum expur-
 gat: in vellere appositus, men-
 ses & partus extrahit: epotus
 peculiariter neruorum vitiis
 succurrit. Succī extrahendi ra-
 tio: Legitur herba semine præ-
 gnans, & diebus quinque ma-
 defacta decoquitur, donec su-
 peremineat aqua: mox ubi re-
 frixit, linteolo exprimitur, &
 eiecta herba, iterum decoqui-
 tur, vsque dum mellis crassitu-
 dinem habeat. Nonnulli eā re-
 centem grauidāq; cōtundunt,
 atq; succum fictili non picato
 exprimūt, & in sole, lignea ru-
 de assidue mouētes, inspissant.
 f iiii Quod

DIOSCORIDIS

Quod si quid cōcretū faucib⁹
valis adhærescat, deradūt, reli-
quosq; humori pmiscēt. Noctū
diligēter operiūt: nāq; ros no-
cturn⁹, liquores coalescere nō
finit. Quæ aut siccis radicibus
aut herbis liquamēta exprimū-
tur, decocta (vt in gētianæ mē-
tione retulim⁹,) pparant: sed q̄
ex corticib⁹ humidis, aut cōtus-
fis herbis factitātur, in sole, vt
antē dictū est, cogunt. Sic ē tha-
psia, sic ē mādragora, reliquisq;
similibus succus: sic ex acerbis
vuis melligo elicitur. Lyciū ta-
men, & absinthiū, hypocistis &
confimilia, decocta, eo quo di-
ximus modo, coguntur.

Chamæleon albus.

Cap. X.

Chamæleon albus, iuxta ideo
aliquibus vocatur, quod qui-
busdam in locis viscum circa
radicem eius inueniatur, quo
pro mastiche vtuntur mulie-
res: folia habet filybo aut car-
duo similia, asperiora, acutio-
ra, nigrōque chamæleone vali-
diora: caulē non promit, verū
ex medio spinas, echini mari-
ni, aut cinaræ modo, erigit: flo-
res purpureos, veluti papporū
lanugines emittit: semen cnici
simile: radicē ī levis collib⁹ cras-
sam, in mōtosis verō graciliorē.

in

καὶ τὸ ἀεὶ πεπηγμένον ἀεὶ ξυνο-
τες καὶ τῷ ὑγρῷ μίστροντες, σκεπά-
ζοντες τε νυκτὸς ἐπιμαλῶς ἢ ἡδ
δρόσος καλυπτικὴ τῆς τῶν ὑγρῶν
χυλῶν συστάσεως καθεστῆκε. ὅπου
μὲν οὖν ἐν ξηρῶν τῶν ριζῶν ἢ
τῶν βοτανῶν ἐγγυλίζεται, ἐφό-
δρα σκευάζεται, ὡς ἡ ἡυπα-
νή· ὅπου δὲ ἐμφλοιδῶν ὑγρῶν ἢ ρι-
ζῶν ἢ βοτανῶν ἐκδιλυμένων ἐν
ἡλίῳ, συσφύονται ὡς περ εἰρη-
ται. οὕτω καὶ ἡ θαψία καὶ μα- 10
dragora καὶ ὁμοίαι· καὶ τὰ ὁ-
μοία τοῖς τοῖς χυλίζονται. λυκίον
μὲν τοῖ καὶ ἀλνθιον καὶ ὑπο-
κιστὶς καὶ τὰ ὁμοία τοῖς τοῖς ἐφό-
δρα, συσφύονται ὅν τρέπον
περ εἰρηται. 15

Πρὶ Χαμαλέοντος λευ-
κοῦ. Κεφ. ι.

Χαμαλέον λευκός, ἰδίαν τῆ-
τον ἐκάλεισαν, διὰ τὸ ἐν ποτὶ τό-
ποις ἔχειν εὐεσπεδοῦ περὶ ταῖς
ρίζαις αὐτῆς, ὅ καὶ αὐτὴ μασίχης 20
χρῶνται αἱ γυναῖκες· ἔχει φύλ-
λα ὁμοία σπύρῳ ἢ σκολύμῳ, βα-
χύτερα δὲ καὶ ὀξύτερα καὶ ἰσχυρό-
τερα τῶ μάλανος· χαμλὸν δὲ ἐν
ἔχει, ἀλλ' ἀφίστη ἐκ τῶ μέσου
ἀκανθῶν, ὁμοίαν ἐλάνῳ θαλασσίῳ 25
ἢ κινάρῳ· αὐτὴ δὲ πορφύρεα· ὅσ-
περ τοῖς χεῖς ἐκ παπυρίων· καρ-
πὸν δὲ κνίκῳ παρὰ πηλίσσον· ρίζαν
ἐν τῇ τοῖς ὑγροῖς χαλάρους πα-
ρεῖται, ἐν δὲ τοῖς ὀρεῖσις ἰσχυροτέρα
λευκὴ καὶ

λευκὴν διὰ βόλοις, ὑπερωμα-
 τίζουσιν, βαρύσμον, γλυκεῖαν.
 ἢ τις ποτίζειτα * ὀξύβαφου παλ-
 λης, ὅχει ἐλμυδα παλατίαν.
 λαμβάνεται δὲ συνὸ οἶνον αὐστη-
 ρῶ μετὰ δειγάνου ὑπερζέματος,
 καὶ ὑδροπικρὸς δὲ ἐπιτηδείως δι-
 δοται ἐλκὴ συνὸ οἶνον * ἰσχυρὰν γὰρ
 αὐτοῖς * καὶ πρὸς δυσουρίαν τὸ
 ἀφ' ἐλμυδα αὐτῆς πίνεται. ἔστι δὲ
 καὶ θειεακὴ συνὸ οἶνον ποτίζειτα * ὁ-
 10 ποκτείνει καὶ κύνας καὶ ἴα * καὶ μύας
 συνὸ δελφίνου πεφυγμένον, καὶ ὑ-
 δρὸν αἶμα διεδείξα.

Περὶ Χαμαλέοντος μί-
 λανος. Κεφ. ια.

Χαμαλέοντος μύλας, καὶ αὐτὸς
 15 τῆς φύλλοις σκολύμῃ οἰκεν. ἐ-
 λάττιονα μύλοι καὶ λεπτότερον. καὶ
 διέρυδρα ἔχει ταῦτα * χαμλὸν δὲ
 αἰνῶσι δακτύλου τὸ πάχος, σπι-
 θαμμοῖον, ὑδρὸν * ἔχον σκιά-
 διον καὶ αἰθὴν ἀναισθητὴν λεπτά,
 20 ὑακινθίζοντα ποικίλα * ῥίζα δὲ πα-
 χεῖα, μέλαινα, πυκνὴ, ἐν ᾧ δὲ καὶ
 βεβρωμένον, ἡδονήσι δὲ ὑπερβα-
 ρος, διαμασσιδείσαι δὲ πικρὰ. φύε-
 ται δὲ ἐν πεδίοις ξηροῖς καὶ βενώ-
 δεσι τέτοις καὶ περὶ θαλάσσιος.
 25 Διῶνται δὲ ἢ ῥίζα λεῖα μινύτος
 αὐτῇ χαλκῶνθε ὀλίγη καὶ κεδρίνη
 ὑγροῦ καὶ ὀξυγροῦ ἰώρας ἐξήχη-
 σμένη δὲ καὶ λειψυῖας δέον καὶ
 ἀποδητον περὶ λαβῶν, καὶ συν-
 ἡθείσαι ὅχει καὶ κατὰ χυμῶν.
 δια-

in profundo albam: aliquate-
 nus aromaticam, graui odore,
 dulce. Quæ pota acetabuli mē
 fura, latas interaneorū tineas
 pellit. Bibitur autē in vino au-
 stero, cū origani feruefacti suc-
 co. Hydropicis cōmodissimē
 drachma in vino datur, etenim
 eos extenuat: cōtra difficultatē
 vrinę decoctū ppinať. Hauſta
 in vino, serpentii venenis refi-
 ſtit: occidit canes & fues: mures
 item necat, subacta cū polēta
 aut aqua, & oleo mafeacta.

Chamaelon niger.

Cap. XI.

Chamaelon niger, foliis sco-
 lymo similis esset, nisi minora,
 tenuioraque, ac rubro distin-
 cta viderentur: caulem emit-
 tit dodrantalem, crassitudine
 digitali, subrubrum: & in um-
 bella flores spinosos, tennes,
 hyacinthi æmulos, versicolor-
 res: radice crassa, nigra, densa,
 interdū excisa, quæ dissecta fla-
 uescit, & commāducata mor-
 det. Prouenit in campestribus,
 ficcis, & cliuosis tractibus, &
 maritimis. Radix trita, addito
 atramēti futorii exiguo, cedri-
 no oleo, & axūgia, scabiē abi-
 git: eadē, cū sibi sulphur & bi-
 tumē asciuit, & cocta in aceto
 illinitur, impetigines absterget.

Deco-

DIOSCORIDIS

Decoctum collutione detium
dolorem mitigat: cum pari pi-
pere & cera oblita radix, do-
lenti denti auxiliatur. Radice
concisa, & in aceto decocta,
detes fouentur: eos quoq; fran-
git, si scriptorio stylo feruens
admoueatur: vitia cutis in facie
vitilignesque cum sulphure e-
mendat: erodentibus medica-
mentis admiscetur: phagedæ-
nas, tetrâq; vlcera illitu sanat.
Quare chamæleo vocetur, à
varietate foliorum euenit: mu-
tant enim cum terra colorem:
hic viridia, illic albicantia, ali-
bi cœrulea, nonnusquam ru-
bra inueniuntur.

Crocodilium. Cap. XII.

Crocodilion chamæleontis
nigri figuram habet. Nascitur
in syluosis, radice longa, læui,
aliquantum lata, odore, vt na-
sturtij, acuto. Ferueta in aqua
& pota radix, sanguinem co-
piosum per narcis pellit. Datur
lienosis, eos euidenter adiu-
uans. Semen ei rotundum in-
est, duplex vti scutū, quod sua-
pte vi vrinam ciet.

Dipfacum, siue labrum

Veneris. Cap. XIII.

Dipfacum aculeatarum ge-
neris est: caulem habet altum,
spinis,

διακλυζόμενον δὲ τὸ ἀφ' ἡμέ-
ρας ὁδονταλγίας παύει· μετ' ἴσου
ἢ πεπερέως καὶ κηρὸς πεπλεγμένο-
ν· τῷ δὲ γαστρὶ ὁδοντὶ βοηθεῖ.
καὶ πυρίῳ· ἢ δὲ αὐτὸ οἱ ὁδοντὶς
καὶ τῷ πεπρωμένῳ σὺν ὄξυ καὶ κατα-
πλεθεῖσιν πεπερέωσι τὸ δὲ
καὶ φάρμακον θέρμην τῷ δὲ γαστρὶ ὁδοντὶ
βοηθεῖ· αὐτὸν ἔφηλιν δὲ ἀπεκα-
ταίρει καὶ ἀλφουὶς μετ' αὐτοῦ· ὡς γὰρ
ἢ τῷ δυνάμει ἢ σπινθὶ καὶ τῷ
φάρμακον καὶ ἑλκὸς καὶ τὰ τετραγύ-
μνα καταπλεθεῖσιν, ἀνὰ σπινθὶ
ζούσιν τετραγύμναι. ἀνὸμασιν δὲ
καμαλίων, διὰ τὸ περικύλον τῶν
φύλων· εὐεῖσται γὰρ ἢ λίαν
χλωρὰ τὰ τοιαῦτα, ἢ ὑπερλευκά,
ἢ κυανερὰ, ἢ ἐρυθρὰ, παρὰ τὰς
τῶν τέτων διαφορὰς.

Περὶ Κροκοδείλου. Κεφ. ιβ'.

Κροκοδείλιον ὁμοίον ὅτι τῷ
μέλανι καμαλίωντι· φέται δὲ ἐν
τόποις θερμώδεσι, ὅθεν ἔχον μα-
κρὰν, ὑαφρὰν, * ὑπόπλατυν, ὁσ-
μὴν δειμνῶν, ὁμοίως καὶ δάμν.
Ἰσχύει ἢ ἢ εἰς ζεοθεῖσαι ἐν ὕδατι
καὶ πνομῶν, αἵσιν πολλὸν αἶμα διὰ
βαθύνων. δίδεται δὲ καὶ σπλη-
νικοῖς ἐναργῶς ἀφελούσαι. καὶ τὸ
σπέρμα αὐτῆς, διουρητικῶς, ὑ-
πάρχει δυνάμειος. πεμφερὲς ὅν
καὶ διπλοῦν ὡς ἀσπίς.

Περὶ Διψάκου. Κεφ. ιγ'.

Διψάκος τῶν ἀκαμάτων ὅτι
καὶ αὐτὴ καμλὸν δὲ ἔχει ὑψηλόν.
ἀναγ-

ἀκαμθώδη, καὶ φύλλα ἀπειληφό-
 ρα τῶν χαμλῶν, ἐμφερῆ θρίδακι,
 δύο καὶ ἑκατὸν γόνυ, παρμύκη,
 ἀκαμθώδη καὶ αὐτά. ὡς τὸ πρῶτον
 πομφόλυγας ἐπὶ μέσῃ τῆς ῥάχε-
 ως, ἐσπένον τε καὶ ἐξώδον ἐχόντα
 ἀκαμθώδεις, * κοιλίαις δὲ πε-
 εὶ τὰ δύο μέρη τῶν φύλλων ὡς
 τε ὕδατα ἀπὸ τῶν δρόσων καὶ
 τῶν ὀμβρῶν* συλλέγειν. ὅθεν καὶ τὸ
 ὄνομα εἰληκυσεν. ἐπ' ἀκροῦ δὲ τῶ
 10 χαμλοῦ κατὰ τὴν ἀπόφυσιν, κε-
 φαλή μία ἐοικυῖα ἐλῆν, ὑπομή-
 κης ἀκαμθώδεις * ἐκτρανέσσιν δὲ
 λευκῇ φάνεσται. ἐχει δὲ καὶ σκα-
 λήκια κατὰ μέσῃ τῶν ἐντειώ-
 νην διαρρετῆσα ἢ κερατὴν. Ἡ ῥίζα
 25 ὅ τῷ τῆς ζωοῦ αἰνῶ ἀφελήσεται,
 καὶ κοπείσται, * κηρωτῆς λαβύσται πύ-
 ρος, τὰς ἐν* δακτυλίω ῥαχάδας
 καὶ σύεργας ἐν πτερυγῇ διερα-
 πύει. ἀποτίθεσθαι δὲ δεῖ τὸ φάρ-
 μακον εἰς χαλκὴν πυξίδα. φασὶ
 20 δὲ καὶ μυρμηκῶν αὐτὸ καὶ ἀκρο-
 χορδόνων ἰαμα εἶναι. οἱ δὲ τῆς κα-
 φαλῆς σκώληκες εἰς κυτίδα ἐν-
 δεόμενοι καὶ ἀελαπτόμενοι τρα-
 χήλων ἢ βραχίων, ἰσχυρῶς τε-
 ταρταίκοις διεραπύειν.

25 Πρὶ Ἀκαμθας λευκῆς. Κεφ. 18.
 Ακαμθα λευκὴ φύεται ἐν ὄρεσι
 καὶ ὑλῶδες τοῖς φύλλοις ἐχόντα
 χαμαλέοντι λευκῷ ἐμφερῇ, σε-
 νώτερον δὲ καὶ λευκότερον, ὑποδα-
 σεα, ἀκαμθώδη* χαμλῶν ὡς δὲ
 πῆχες,

spinis horridum, foliis lactuca,
 spinosis, binis genicula singu-
 la complectentibus, praelon-
 gis, ceu quasdam bullas intus
 & extra aculeatas, in dorsi me-
 dio habentibus, concavo ala-
 rum sinu, in quo imber aut
 ros asseruetur: unde dipfasi,
 quasi sitientis, nomen traxit.
 In cacumine caulis, singula fur-
 culis capitula insunt, oblon-
 ga, echinata spinis: quæ are-
 facta, candida spectantur, dif-
 sectæque medulla tenuis, ver-
 miculos ostendunt. Sanat rim-
 mas sedis, fistulasque, si tusa
 & decocta in vino radix, vs-
 que dū sit crassitudo ceræ, im-
 mittatur. Medicamentum ærea
 pyxide recondendum. Aiunt
 fornicationibus, verrucisque
 pensilibus remedio esse. Ver-
 miculi capitulorum in follicu-
 lo alligati, collo aut bra-
 chio appesi, produn-
 tur quartanis febr-
 bus reme-
 dio esse.

Spina alba. Cap. XIII.

Spina alba nascitur in mon-
 tibus & syluosis: folia fert albi
 chamaeleonis angustiora, & cā-
 didiora, aliquantum hispida,
 & aculeata: caulem supra bina
 cubita

DIOSCORIDIS

cubita altum, pollicari aut ampliore crassitudine: albicantē, intus cauum: in cacumine capitulum inest spinosum, echini marini æmulum, sed minus, & oblongum: flores purpurei, in quibus semen ceu cnicum, sed rotundius. Huius radix pota, coeliacis, stomachicis, & iis qui cruenta extusiiunt, efficax est: vrinam cit, tumoribus illinitur. Decocto eius dentes in dolore collui prodest. Epotum semine cõuulsis infantibus, & à serpente demorsis auxiliatur: gestatum pro amuleto, serpentes abigere traditur.

Spina Arabica.

Cap. XV.

Arabicam spinam natura albæ spinæ similem esse constat: ipsa siquidem stringit. Ad sanguinis reiectiones, mensium abundantiam, cæterásque fluxiones radix etiamnum valet. Prouenit in asperis.

Carduus. Cap. XVI.

Carduus, Græci scolymon vocant, folia chamaeleonis habet, aut albæ spinæ, nigriora, & crassiora: caulem longum ædit, foliosum, capite spinoso: radice nigra, & crassâ, quæ illita, graueolentiam alarum totiusque corporis emendat:

item

πίχεις, δακτύλου τῆς μεγάλης ἢ καὶ
μείζονος πάχος, ὑπολευκὸν, κενὸν
ἐνδοθεν, ἐπ' ἄκρου δὲ αὐτῆς κεφα-
λὴ πρῶστεστιν ἀκανθώδης, ἐχίνω
θαλασσίῳ ἑμφερὲς, πλὴν ἐλάσσον
καὶ ὑπομήκης· αἰσθὴν περφυρῶν, ἐν
οἷς τὸ σπέρμα ὡς κνίκος, στρογγυ-
λώτερον δέ. Ταύτης ἡ ῥίζα πρὸς
μύνη, ποιεῖ πρὸς αἱμορροϊκοὺς, σ-
μαχικοὺς, κοιλιακοὺς οὐδ' ἄτε κ-
νέϊ, καὶ ταπλάσσειται τὸ πρὸς οἰδύ-
ματι. καὶ τὸ ἀφέψημα δὲ αὐτῆς
πρὸς ὀδονταλγίαν ποιεῖ διακλυ-
ζόμενον. τὸ δὲ σπέρμα πρὸς μύνον,
παισίοις σπασμοῖς βοηθεῖ, καὶ ἐρ-
πετοδύκτοις. φασὶ δὲ ὅτι σπεία-
πτον ἐξ αὐτῆς θηρία διώκει.

Περὶ Ακανθῆς ἀραβι-
κῆς. Κεφ. ιε.

Ακανθα ἀραβικὴ εἰσικῆα τινὲς
φύσιν εἶναι δοκεῖ τῇ λευκῇ ἀκαν-
θῇ σύσθου. καὶ πρὸς ροῦν γυναι-
κείων καὶ πρὸς ἀναγωγὴν αἱμαλὸς
καὶ πρὸς τοὺς ἀγχοῖς βρυμασμοὺς
ἡ ῥίζα, παραπλησίως ἐνδετεῖ.

Περὶ Σκολύμου. Κεφ. ις.

Σκόλυμος φύλλα ἔχει χαμαι-
λέοντος καὶ τῇ λευκῇ ἀκανθῇ λε-
γομένης, μελαίν τερα τὴν παχύτε-
ρα καυλὸν ἀντιπὶ μακρόν. σπείπ-
ων φύλλον, ἐφ' ᾧ κροθὴν ἀκανθώ-
δης ῥίζα τὸ ὕπερ μέγαντα παχέας
ἢς δύναμις ποιεῖ πρὸς τοὺς ἐχ-
τας τὰς μαρμαίρας, καὶ τὸ λοιπὸν
σῶμα δυσώδε· καὶ ταπλάσσει μύνη.

καὶ ἄλλ.

καὶ ἀφ' ἡμετέρας ἐν οἴνῳ καὶ πο-
νομένη. ἄρει δὲ οὖρα πολλὰ
καὶ δυσώδη, ἢ δὲ πῶτα ἀρπυγῆς
οὔσα, λαχαρεύεται ἐφ' ἣν ὡς περ
ἀπαύρατος.

5 Περὶ Ποτρίου.

Κεφ. ιζ'.

Ποτρίον, ἰώγες δὲ νευρά-
δα καλοῦσι, δάμνος δὲ μέγας,
κλώνας ἔχον μακροὺς, μαλακοὺς,
ἱμαντώδεις, λεπτοὺς, ἐμφορεῖς
10 τριχάκων, φύα* μικρά, ἀει-
φορῇ, ὅλος δὲ ὁ δάμνος περὶ-
κεῖται* λεπτὸν γούμιν ἐκείδῃ, καὶ
ἔστιν ἀκανθώδης, αἴθῃ μικρά,
λευκὰ, καρπὸν δὲ* καὶ δριμύ-
ν, ἄχρητον. φύεται ἐν ἐλώδεσι καὶ
15 γεωλόφοις χειρίσι. ῥίζα δὲ ὑ-
πείσι πύχων δύο ἢ τριών, ἰσχυρά,
νευρώδης* αἱ πίνες πρὸς τῇ γῇ ἀ-
πομιμνεῖται, ἀνίστι δάκρυον κόμ-
μει ὁμοιον. κοπεῖται δὲ καὶ ἐ-
πιπλαθεῖσαι νέρων διακοπὰς
20 καὶ τραύματα κολλῶσι. καὶ τὸ
ἀφ' ἡμέρας δὲ αὐτῆς πινόμενον,
ταῖς περὶ νεύρα διαδέσσιν ἀρ-
μόζει.

Περὶ Ακανθίου. Κεφ. ιθ'.

Ακανθίον ἐμφορῇ τὰ φύλλα ἔ-
χει τῇ λευκῇ ἀκμήν, ἐπ' ἄκρῳ
25 δὲ ἀκανθώδεις ἐξήχαι,* οὗ συλ-
λερμύου καὶ ὑφ' ἐν πινόμενον,
βαμβάκοειδὲς* γίνεται. ταύτης
ἢ ῥίζα καὶ τὰ φύλλα, ὁποδοτο-
νικοῖς βουθεῖ πινόμενα.

Περὶ

item si decocta, in vino biba-
tur. Copiosam autem vrinam
foetidamque expellit. Herba
cum recens tenerescit, in ole-
ra, asparagi modo, transfit.

Poterium. Cap. XVII.

Poterium, Iones neurada vo-
cant, largè fruticat, cortice ob-
ductum tenui, spinis horridū,
lanugine spissa, ramulis longis,
mollibus, lentis, tenuibus, tra-
gacanthæ proximis: foliis par-
uis, rotundis: flore exiguo,
candidi coloris: semine nul-
lius vsus, sed gustu acuto & o-
dorato. Nascitur in aquosis,
& collibus. Radices demittit
binum ternumve cubitorum,
neruosas, & firmas: quæ pro-
ximè terram recisæ, dant suc-
cum gummi similem. Tusa,
præcisis nervis & vulneribus
glutinandis illinuntur. Deco-
ctum quoque eius neruorum
affectibus prodest.

Acanthium. Cap. XVIII.

Acanthium albæ spinæ si-
mile, foliis aculeatis per ex-
tremitates, & lanugine ara-
neosa obductis) ex qua col-
lecta & neta, vestes bombi-
cinis similes texunt, folia vel
radices ad remedia opistho-
toni bibuntur.

Acan-

DIOSCORIDIS

Acanthus. Cap. XIX.

Acanthus, Romani pæderotam vocant, nascitur in hortis, petrosis, & riguis: folia habet multo lactuceislatiora, & lógiora, erucæ diuifura, nigricantia, pinguis, læuis: caulem binum cubitorum, digitali crassitudine, læuem, prope verticé ex interuallis circumdatum foliolis, seu nucamenta quædam oblonga referentibus, spinosis, è quibus flos prodit albus: semen oblongum, luteum: caput thyrsi specie. Radicibus nititur longis, mucosis, rubris, & glutinosiis: quæ vltis igni & luxatis artubus illitæ subueniunt: potæ vrinam ciunt, sed aluum cohibent. Ruptis, conuulsis, tabidem sentientibus, mirè profunt.

Acanthus syluestris.

Cap. XX.

Nascitur & syluestris acanthus, scolymo similis, aculeatus, breuior quàm fatiuis, & is qui in hortis puenit: cuius radix ad eadè ad quæ superior efficac.

Anonis. Cap. XXI.

Anonis, quam aliqui anonida appellant, ramos habet fruticulosos, dodrantes, aut paulò maiores, frequetibus geniculis cinctos, cauis alarum multis capit-

Περὶ Ἀκανθῆς. Κεφ. ιθ'.

Ἀκανθα, ἢ ἐξ ἀκανθα. * φύεται ἐν παρθερίοις, καὶ ἐν πετρώδεσι, καὶ παρὰ ὄρεσι χαλκοῖς. ἔχει δὲ πλατύ τερα φύλλα πολλὰ καὶ μακρότερα θρίδακος, ἐλαφρὰ ὡς τὰ τ' ἐν ζώοντι ὑπερλανα, λιπαρὰ, λεῖα καὶ μὴ ῥαχίον, διπλοῦν, πάχος δακτύλου, ἐν διασημάτων πρὸς τῇ κερυφῇ πελεινημένον φυλλαείοις ποτὶν, οἷον καὶ πλείοις ὑπομήκεσι, ἀκανθώδεσιν, ἐξ ὧν τὸ αἶδος πρὸς ἑταί λευκόν. σπέρμα ὑπομήκες, μήκρον. θυρσοειδὲς δὲ ἡ κεφαλὴ. ῥίζα δὲ ὑπὲρ γλίσσας, μωλώδεις, ἐμπυρεῖ, μακρά. αἱ πνευμεικῶσις καὶ σπέρμασιν ἀρμόζουσι καταπαλῶσθαι. πινόμενα δὲ οὐρα ἀροισι, καὶ κοιλίαν ἱστέσι. * φθιστικοῖς τε καὶ ῥήγμασι καὶ σπέρμασιν ἐνδετέουσιν.

Περὶ Ἀρείας ἀκανθῆς.

Κεφ. κ'.

* Γίνεται δὲ καὶ ἀρεία ἀκανθα, ὁμοία σκολύμῳ, ἀκανθώδης, βραχυτέρα τῆς ἐν παρθερίῳ καὶ ὑμέεν. διώεται δὲ καὶ ἡ ταύτης ῥίζα ὅσα καὶ ἡ πρὸς αὐτῆς.

Περὶ Ἀνώνιδος.

Κεφ. κα.

Ἀνώνις, οἱ δὲ ὀνωνίδα καλοῦσι, κλώνες ἀπὸ δαμάσκου καὶ μέζονες, δαμνοειδῆς, πηλυρόνατοι, μαγέλας ἐχοντες πολλὰς, κεφαλάς.

λίσ

λια φερεῖν, φυλλάδια μικρά,
 λεπτά, ὡς τὸ φακὺ, πρὸς τὰ
 τοῦ πηγάνου ἢ λωτοῦ τοῦ ἐν χορ-
 τοκοπέοις, ὑποδάσσα, ἐυώδη,
 οὐκ ἀνδρὲς ὄζονται. ἀλμυρὲται δὲ
 πρὸς τοῦ ἀκμυρῶντος καὶ ἐ-
 σπῆ ἡ δίσπη. ἔχουσι δὲ οἱ κλάδοι ἀ-
 κμύδας ὀρέας, σκολοπειδέας, τε-
 ρεάς. * ῥίζαν δὲ λευκὴν, τερμα-
 πικλὴν, * λεπτοπικλὴν ἢ εὐφροῦς
 πινόμενος συν οἴνω, οὐρα ἄγει
 καὶ λίθοις ὑρῶται, ἐργάρας πε-
 ειρῶται. ἀφελθεῖται δὲ ἐν ὀ-
 ξυκράτῳ καὶ διακλυζομένη, πόν-
 τον ὀδόντων καθαίνει. *

Περὶ Λευκακάνθης.

Κεφ. κβ.

15 * Λευκακάνθα, ταύτης ἢ ῥίζα
 ὁμοία κυπέρῳ, σικκῶ, ἰσχυρὰ, ἢ
 πρὸς μαροσιθεῖται, ὀδοντολγίας πα-
 ραμυθεῖται. τὸ ὃ ἀπόζημα αὐτῆς
 20 συν οἴνω κυάδων τριῶν ποδῶν,
 βουθεῖ πλενειπικοῖς χρονοῖς, καὶ
 ἰσλαδικοῖς, ῥήγματος, παυόμενοις,
 καὶ τὸ χυλῶδες δὲ τῆς ῥίζης, τὰ
 αὐτὰ ποιεῖ πινόμενον.

Περὶ Τραγκακάνθης. Κεφ. κγ.

15 Τραγκακάνθα ῥίζα ὅτι πλα-
 τεῖα καὶ ἐυωδὴς, φανομένη δὲ καὶ
 ὑπὸ ῥῆς, ἀφ' ἧς κλάδοι ταπεινοί,
 ἰσχυροί, χυλόμενοι ὃ ἐπιπλύν, καὶ ἐπ'
 αὐτῶν φυλλάδια πολλὰ μεταξὺ
 λεπτά ἀκμύδας ἔχοντα ἐγκρυ-
 πτομένης τοῖς φύλλοις, * λευκὰς,
 ἰσχυ-

pitibus rotundis, foliis lenticu-
 lar, tenuibus, pusillis, ad rutē aut
 pratēsis loti folia accedētibz,
 subhirsutis, odoratis, nō iniu-
 cundē olentibus. Muria cōdi-
 tur, antequā spinosa fiat, cibis
 gratissima. Rami acutioribus
 spinis, & veluti spiculis firmio-
 ribus horrēt: radicē mittit can-
 didam, quæ excalfacit, & exte-
 nuat: huius cortex ex vino po-
 tus, vrinā ciet: calculos cōmi-
 nuit, margines vlcerum erodit.
 Radix cū decoquitur in posca,
 dolorem dentium collutione
 mitigat. Decoctum eius potu
 hemorrhoidas sanare creditur.

Leucacantha. Cap. XXII.

Leucacantha prædita est ra-
 dice cyperi, valida & amara
 quæ māducata dolorem den-
 tium sedat: veteri laterū dolo-
 ri, atq; ischiadicis prodest, de-
 cocto cyathis tribus ex vino
 poto. Eadē ruptis & conuulsis
 medetur. Radicis epotus suc-
 cus eisdē præbet effectus.

Tragacantha. Cap. XXIII.

Tragacanthæ radix lata &
 lignosa, summo cespite niti-
 tur, vnde furculos humiles,
 robustos, latissimè fundit, in
 quibus minuta folia, multa,
 nonnunquam tenuia exoriri
 tur, quæ sub se spinas albas,
 rectas,

DIOSCORIDIS

rectas & firmas occulunt. Est
etiamnum tragacantha, lachry-
ma: quæ vulnerata radice ma-
nans, concrevit. Præstat pellu-
cens, gracilis, lævis, syncera &
subdulcis. Cutis spiracula, vt
gummi, obstruit. Huius incre-
buit vsus ad oculorum medi-
camenta, ad tussim, exaspera-
tas fauces, retufas voces, cate-
ræque destillationes, cum me-
le in delinctu: subdita quoque
linguæ liquefcit, & in passo ma-
defacta, drachmæ pondere bi-
bitur, contra renum dolorem,
& vesicæ rosiones, mixto cor-
nu cerui vsto & cloto, aut scifi-
li aluminis momento.

Eryngium. Cap. XXIII.

Eryngium aculeatarum ge-
neris est. Cuius folia in princi-
pio, sale condita, in cibos reci-
piuntur. lata autem sunt, & ex-
tremo ambitu aspera, gustu a-
romaticæ. Sed vbi adoleuerūt
circa cōplures caulū eminenti-
as in spinas aculeatur. in quo-
rū summitatibus globosa capi-
tula, durarū acutissimarūque
spinarū ambitu stellatim cir-
cūuallantur, quorū colos aliās
viridis, aliās albus: interdū coe-
rule⁹ inuenitur. Radix oblōga,
lata, foris nigra, internè cādida,
pollicis crassitudine, odorata.

Nasci-

ἰσχυρὴς, ὀρθρὴς. ἔστι δὲ ἡ τραγά-
κανθα, δάκρυον τῆ ῥίζης ἀποτρίμ-
νεισθαι ἐπισυνιστάμενον, ἧς διαφέ-
ρει ἡ διαουρὴς καὶ λεῖα καὶ ἰσχυρὴ καὶ
καθαρὰ καὶ ὑπογλυκύς. Διὰ
μὲν δὲ ἔχει ὁμοίαν κόμην πα-
ρεμπλαστικῶς, ὥσπερ δ' αὐτὴ εἰς
τὰ ὀφθαλμικά, καὶ πρὸς βήχας,
καὶ πρὸς τὰς περὶ ἀπτηρίαν βλάβη-
πταις, καὶ φωνῆς ἀποκοπὰς, καὶ ἐ-
πισταγμοῖς ἐκ κλεινῶν τῶν μέ-
λιπ' ἀποχυλίζεταί τ' ὑποτεθείσα
τῇ γλώσσῃ, καὶ πίνεταί τ' ἀπὸ βρα-
χείου ἐν γλυκεῖ. Ἄ. πλὴν δὲ,
πρὸς νεφρῶν ὀδυνῶν καὶ κύστεως
δυσίαν, μισγόμενος αὐτῇ κίεαςτος ὕα-
φειν καὶ αἰματῶν καὶ πεπλεγμένων, ἢ
συπληέας ὁσπῆς ὀλίγως.

Περὶ Ἑρυγγίου. Κεφ. κδ'.

Ἑρύγγιον τῶν ἀκανθωδῶν ἔστιν.
ἧς ἐν ἀρχῇ τὰ φύλλα λαχανεύει
εἰς ἀμαξίας συνπιθόμενα. ἔστι δὲ
πλατεῖα, βραχέα τοῖς πείρεσι, ἀρω-
ματίζοντα τῇ γένεσι, ἀξιοφόρη-
τα δὲ ἀκανθωδῶν καὶ πλείονας
ἐξοχὰς καυλῶν, ἐφ' ὧν καὶ τὰ ἀ-
κρὰ κεράτλια ὅτι σφαιροειδῆ, ἀ-
κατάστατα ἀεικείμενα ὡς σφαιροειδῆ
ὀξυτάτας κύκλῳ, σκληρὰ, ὧν τὸ
χρῶμα χλωρόν ἢ λευκόν, ἐνίοτε
δὲ καὶ κυανοῦ εὐείσκειται. ῥίζα
δὲ ἐπιμήκης, πλατεῖα, μέλαινα
καὶ πλεῖν ἐμφανείαν, ἐνδοθεν λευ-
κὴ, διακτύλου μεγάλου τὸ πάχος,
καὶ αὐτῇ ἐνώδης καὶ ἀρωματίζουσα.

φύεται

φύεται δὲ ἐν πεδίοις καὶ τεαχέσι
τόποις. Διῶσιν ὅς ἔχει θύμαν-
τικὴν * πνομήν αἶχει καὶ οὐρα καὶ
ἐμμηνα, σφόδρα τὲ καὶ ἐμπνευμα-
τώσης λυεῖ ἡπατοκίς δὲ καὶ θη-
5 εροδύκτοις, καὶ θανάσιμον εἰλη-
φόνην, ἀμύζει (ὡς οἶνον). πίνεται
δὲ πρὸς τὰ πλείεστα (ὡς σαφυλί-
νου σπέρματι, < αὐτὸ πλεῖστον. i-
σορεῖται δὲ ὅτι πλεῖστον πνομήν καὶ
καταπλαστικὴν, φύματα δια-
10 φορεῖ ῥίζα δὲ αὐτῆς πινομένη καὶ
ὑδρομέλιτος, ὁ πιδυτοκίς ἰατα-
καὶ ἐπιληπτικὸς.

Παλ. Αλόης. Κεφ. κέ.

Αλόη φύλλον ἔχει σκύλη πα-
ραπλήσιον, παχὺ λιπαρὸν, ὑπό-
15 πλάτυ, περιφερὲς, εἰς τὸν πῶτα
κλώμενον, παρ' ἑκάτερα δὲ τὰ μέ-
ρη ἔχει τὰ φύλλα ἐν πλαγίῳ ἀ-
κανθώδη, ἀραιῶς ἐξέχοντα, κολο-
ῦσα, χαλκὸν δὲ ἀνίστη ἀνθεικῶ
ῥαυτον αἶθος δὲ λευκόν καὶ καρπὸν
20 ἀσφοδέλω ὅμοιον, βαρύσμος δὲ
ὅλην καὶ ἀπογεομένην μικροτάτη
ἔστι δὲ μονόριζος ὡς πρὸς πάσα-
λον ἔχουσα τὴν ῥίζαν. Ἰνδι-
ται δὲ ἐν τῇ ἰνδία πλείεσι λι-
πυρά, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄπισμα κομι-
25 ζεται. φύεται δὲ καὶ ἐν ἀραβίᾳ καὶ
ασίᾳ, καὶ ἐν ποταμῶν δαλασ-
σίοις τόποις καὶ νήσοις, ὡς ἐν αἰ-
θρῶ οὐκ εὐχρηστος εἰς ὀπισμὸν,
πρὸς ὃ κόλλησιν βραμμάτων ἐπι-
τῆσις, λεία καταπλαστικὴν.
διπλὸν

Nascitur in asperis & campe-
stribus. Vim habet calfacto-
riam: pota menses & vrinās
pellit, tormina inflationesque
discutit: contra iocinerum vi-
tia, serpentium morsus, & hausta
venena, cum vino prodest. Bibi-
tur aduersus plurima cum semi-
nis pastinacae drachma vna: ap-
pena illitave, tubercula discu-
tere proditur. Pota cum hy-
dromelite radix, opisthotoni-
cis & comitialibus medetur.

Aloë.

Cap. XXV.

Aloës folium scillae similitu-
dinem habet, crassum, pingue,
modicè latum, rotundum, retrorsus
pandum: folia vtrinque obliquo
longioribus interuallis strian-
tur, & in spinulas desinunt re-
tusas truncasque. Caulis emitti-
tur non dissimilis antherico: flos
albus: fructus hastulae regiae co-
gnatus: graui tota est odore, &
gustu amarissima: radice vna,
ceu palo, in terrâ depacta. Plu-
rima praepringuisque; in India gi-
gnitur, ex qua coactus succus ad-
fertur. Nascitur etiā in Asia & A-
rabia, in locisquebusdam maritimis:
& in insulis (vt in Andro) non
valde succo extrahendo ido-
nea, sed ad glutinanda vulnera
sanè, & utilis, si detrita illinatur.
t Duo

DIOSCORIDIS

Du o suo succi genera: quoddā arenosum, quod sedimentū purissimā esse videtur. Alterū ad iocineris imaginē vergit. Eligi debet, syncera, quæ nihil doli fenfit, nitida, calculorū expers, rufi coloris, friabilis, ac iocineris modo coacta, facile liquefcens, eximie amaritudinis: im- probatur nigra & fractu cōtutumax. Gummi eam adulterāt: quod deprehenditur gustu, amaritudine, & valido odore: eoque argumento, quodd digitis friata non ad minima vsq; frusta resoluitur. Nec desunt qui acaciā immisceant. Natura eius est spissare, exiccare, somnū allicere, & corpora densare, alium resolvere. Stomachū repurgat binū cochleariū mēfura, in aqua frigida aut egelida pota: sanguinis reiectiones sistit: regiū morbū purgat, tribus obolis ex aqua, aut drachmē pōdere in potu: deuorata cum refina, aut cū aqua, vel melle cocto sumpta, aliū soluit: purgationis perfectę causa, tribus drachmis sumit: aliis purgatoriis medicaminibus admista pręstat vt minus stomachū infestent: sicca glutinādis vulneribus inspargitur, vlcera ad cicatricē perducit, cohibetque: eadem

διπλὸν δὲ ὅτι τὸ εἶδος τοῦ χυλίσματος * τὸ μὲν τοι ψαμμῶδες, ὁ δὲ ὑποσάθην τῆς καθαρεύουσας εἰκοθεν εἶναι * τὸ δὲ, ἥπιον τζον. ἐκλέρου δὲ τιμὴ καθαρεύου καὶ * ἀδελον καὶ ἄλιδον, εἰλεουσαν, ὑποξανθον, εὐδρυπτον, ἥπιον τζουσαν, ῥαδίως ὑγραίνουμένη, ἐπιτεταμένη τῇ πικρίᾳ. τιμὴ μὲν τοι μέλαιναν καὶ δυσάτηκτον ἀπεκλέρου. δολιζοσι δὲ αὐτὴν κόμμι. * ὁ δὲ ἐλέγχεται γυῖσι καὶ πικρίᾳ καὶ ἐσμῶς ἐπιτάσει καὶ τῷ μὲν διαλύεται μέχρις ἐλαχίστου ψήματος θλαστομένη ὑπὸ τῶν δακτύλων. ἐνίοι δὲ καὶ ἀκακίαν μίσχουσι. Διούριον ὃ ἔχει συπικνῶν, ὑπνωτικῶν, ξηραντικῶν, πυλωπικῶν τῶν σωματικῶν, κοιλίας τὴν λυπικῶν, καὶ σωμαχοῦ ἀποκαθαρεύου, κοχλιαίων β. πωλῆδος, μεθ' ὕδατος ψυχροῦ, ἢ γαλακτώδους πηρομένη * αἵματις τε ἀναγωγὰς ἐπέχει. καὶ ἵκτερον ἀποκαθαίρει, μεθ' ὕδατος τειρωβόλου, ἢ α. ἐκλῆς ἐν ποτῷ, καὶ μετὰ ῥητίνης δὲ καταπινομένη ἢ ὕδατος ἢ μέλιτος ἐφ' οὗ ἀναλφθεῖται. κοιλίαν λύει * δισαρχμῶν δὲ τειρῶν πωλῆδος τειρώς καθαίρει * μισθὸν δὲ τοῖς ἄλλοις καθαυτικῶς, ὥσον αὐτῇ κακοσμοχα ποιεῖ, ξηρὸν δὲ ἐπιπλαθεῖν, τσαύματα κολλᾷ, καὶ ἐπουλοῖ ἔλκην καὶ χετασέλην. αἰδοῖα

αἰδία δὲ εἰλημένα ἰδίως τε-
ρα πύει, καὶ ἐπαγώγια παίδων
ἐκχέοντα παρκολλᾷ· τερα πύει
δὲ καὶ κονδυλώματα καὶ ραγά-
δες κινναύρη συν γλυκεῖ οἶνῳ·
αἰμορραγίας τὲ ἴσησι τὰς ἐξ αἰ-
μορροΐδων, καὶ πterygia ἀπυ-
λοῖ, αἶρε τὰ περιώματα καὶ ὑ-
πόπια συν μέλιτι· Ἰωρροφαλ-
μίας τὲ καὶ ἀκανθῶν κνημοὺς
παρηγορεῖ καὶ κεφαλαγίαν με-
10 ὄξους καὶ ῥοδίνου, με τῷ πιν καὶ
κροτέφωσι ἐπιχρῖσθην· ἐπεχει
καὶ ῥευπτός τειχάς (ὡς οἶνω καὶ
ποτὸς παείδμια δὲ καὶ οἶλα, καὶ
πῶτα τὰ ἐν τῷ στόματι ἀρμύζει
15 καὶ μέλιτι καὶ οἶνῳ φάρονται)·
καὶ εἰς τὸ ὀφθαλμικὸν ἐπὶ καδα-
ρεῦ καὶ διαπύρου ὀφθαλμοῦ, μετα-
βληθῶν μύσρω, μέχρις αὐτῶ
μαλῶς πυρεθῇ· πικρὸς δὲ
χρῆσθαι οὐδὲν τὸ φαρμάκον ὡς
ἀρχῆς, * λαμβανόμενον δὲ τὸ
20 λαπαρωτάτου, καὶ λείου.

Περὶ Ἀψινθίου. Κεφ. κς'.

Ἀψινθιον, βαθύπικρον, γινώριμος
ἢ πία. ἔστι δὲ αὐτοῦ βελγίον τὸ ἐν
πόντῳ καὶ καππαδοκίᾳ, ἐν ὅρῳ τῷ
καλεῖσθαι ταύρω θυνόμενον. Δύ-
ναμιν δὲ ἔχει θερματικὴν, συπι-
25 κνῆν, καὶ ἀποκαταπνῆν τὴν ἐνερκό-
των σωματῶν καὶ κοιλίας χολωδῶν.
ἔστι καὶ ἔχρηστικὸν καὶ ἀκραίπαλον,
πορροῖσθαι καὶ ποτὸς ἐμπνευ-
ματώσεις δὲ ἀρμύζει, καὶ κοιλίας
καὶ συ-

eadem peculiariter exulcera-
tis genitalibus medetur, & dis-
rupta puerorum præputia iun-
git: condylomata, rimasque fe-
dis ex paffo sanat: hæmorrhoi-
dum abundantiam & sangui-
nis eruptiones fistit, pterygia
ad cicatricem ducit, liuores &
insignita ex melle tollit: pri-
uatim scabras lippitudoines, pru-
riginésq; angulorum, permul-
cet: dolorem capitis sedat, tem-
poribus & fronti illita, ex ace-
to & rosaceo: capillum fluen-
tem continet, cum vino: tonfil-
lis, gingivis, & omnibus oris vi-
ceribus, cum melle & vino pro-
ficat: oculorum medicamentis
torretur, in munda & cadenti
testa, pennæque subinde versat-
ur, ut possit æqualiter torreri.
Lauatur, ut quod sit arenosissi-
mum, tanquam inutile subsidat, &
leue ac pinguisimum assumatur.

Abfinthium. Cap. XXVI.

Abfinthium, aliqui bathy-
picron, herba vulgò cognita.
Præstantius in Ponto & Cap-
padocia, in monte Tauro na-
scitur. Vim habet calfaciendi &
adstringendi: bilem expurgat,
quæ & stomacho & ventri in-
hæsit: vrinam cit, & crapu-
lam præsumptum arcet. Ad in-
flationes ventris, & stoma-
t i j chi

DIOSCORIDIS

chi dolores prodest, cum se-
feli & nardo gallico potum: fa-
stidia discutit, & arquatos sa-
nat madefacti dilutum, aut deco-
cti ius, quotidie tribus cya-
this haustum: menses cit po-
tum, aut cum melle apposi-
tum. Contra fungorum stran-
gulationes conuenienter ex a-
ceto bibitur. Aduersatur ixia
venenis cum vino, item cicu-
ta, & muris aranei morfibz,
& draconi marino. Anginae
eo cum melle & nitro perun-
guntur, & epinyctides ex a-
qua. Ad fugillata & oculo-
rum caligines ex melle illi-
nitur: item auribus, si manat
fanies. Dentium auriumque
dolores decoctum vaporis suf-
fitu compestcit. Decoctum in
passo dolentibus oculis obli-
nitur: item praecordiis & io-
cineris, tritum cum cerato cy-
prino stomacho quoque lon-
gata valetudine laboranti, cum
rosaceo: cum ficis autē, aceto
& loliacea farina, aquae inter-
cutē lienosisq; subuenit. Vinū
ex eo fit, quod absinthē voc-
cāt, praesertim in Propontide &
Thracia, quoad ante dicta vtū-
tur, cū febris caret: alioquin in
aestate ppinār, & acceptā huic
vino incolumitatem referunt.

Inspar-

χρ. σμάχου δηγήματα, πινόμενον
μτ. σεπτεως η νάρδου καλ. πικρ.
χρ. ανρεξίας χρ. ιντετικοις δεξα-
πενς, το αποβρεγμα αυτς η το α-
φεψιμα, καθ' εκαστην ημεραν λαμ-
βανόμενον εις πληθος καθεον βι- 5
ων· αχρ. δ' χρ. εμμηνα, πινόμενον τε
χρ. προσδεόμενον μτ. μέλιτος. προς
τ' τας απο μυκη των πνιμους, αρ-
μόζει συν οξυ πινόμενον, (ω ού-
νω δ' περς εξίαν χρ. κανειον χρ. μυ-
χαλκς δηγήματα, χρ. δράκοντα θα 10
λάστον. συν αχρ. τοις τ' διαχρ. σ-
μα (ω μέλιτι χρ. νιτρω χρ. περς
επινυκτίδας συν υδατι. προς δ' υ-
πόπα (ω μέλιτι, χρ. περς αμ-
βλυωπάς, χρ. προς ιχθυοντα ωτα
ομοίως. χρ. ο υπαλμισις δ' αυτς 15
τ' αφεψιματος προς ωταλγίαν χρ.
ωδονταλγίαν. αφεψόμενον τε συν
γλυκεϊ, κατ' πλάσμα οφθαλμών
περιοδονώντων· οξυ καλ. απλάσσει
δ' χρ. περς εσποχόνδρια, χρ. ηπαρ
και σμάχον επ' αχρ. και χρ. οίως 20
πάχοντα, συνεκλεανόμενον κρη-
τήν κυπρίνη· προς δ' σμάχον ροδί-
νη· αρμόζει χρ. υδρωπικοις, χρ. σπλη-
νικοις, μυξόπων αυτς σύκων, χρ. νι-
βς, χρ. αίρινη δαγύρα. Σεκαύ(ε) δ'
εξ αυτς χρ. οίνος ο λερόμενος αφιν 25
διττης, μέλιτα, πελ. τινω περσπον-
τίδα χρ. δράκην, ω προς τα περσ-
ρημόρα χρ. ωντα εν άπυρεξία· και
δηως δ', προσπίνεσθιν εξ αυτ' έερως
υγείας ποιητικόν ειναι νομίζοντες.

δοκεί

δοκεῖ ὅ καὶ ἀειπλοπρόμυον εἰς
ταὺς κεφαλὰς ἄβρωτα τηρεῖν τὰ ἰ-
μάπα ἀειφόρμυον τε μὲν ἐλαίῳ
κνώπας κολύειν ἀπιδεῖται τοῦ
σώματος· τὸ δὲ μέλαν ὃ χρᾶφο-
5 μόν τῷ ἀποβρέγματι αὐτῷ * χρᾶ-
φον, ἄβρωτα μισοί τηρεῖ τὰ χρᾶμ-
ματα. ἔοικε δὲ καὶ τὸ τῷ χυλίσ-
ματος εἶδος ποιεῖν τὰ αὐτά· πλὴν
εἰς ταὺς πόσεις οὐ δοκιμάζομεν
αὐτὸ, κακοσμάχον καὶ κεφα-
10 λαλγές ὄν· τὸ δὲ χυλίσμα ἡ-
μόσθην ἐ-ψιδεῖται καὶ μνησθῆναι
δολοῦσιν πίνες.

Περὶ Ἀψινθίου θαλασσίου.

Κεφ. κζ'.

Ἀψινθίου θαλασσίον πίνες δὲ
15 καὶ σείεισιν καλοῦσι, ἑστὸς πλεί-
στον ἐν τῷ περὶ καππαδοκίαν
παύρῳ ὅρει γινώσκει, καὶ ἐν τα-
φοσίσει τῆς αἰγύπτου· ὃ ἀντὶ
θαλλῶ οἱ ἰσθακοὶ χρᾶνται· ἐστὶ δὲ
ἢ πᾶσι λεπτόκαρπος, ἔοικε δὲ ἄβρω-
20 τῶν μικρῶν ἀειπλοπρόμυον ἀπιδεῖται
πάντων, ὑποπικρὸς, κακοσμάχος,
βαρύνουσι, σύφουσι μετὰ πο-
σὶς δερμασίαι· ἢ πρὸς ἐ-ψιδεῖται
καθ' ἑαυτῷ, ἢ μετὰ ὀρύζης καὶ
ληφθεῖται μετὰ μελιτος, ἀσκα-
25 εἶδας καὶ ἑλμινδας τρογγύλας
κτείνει, ὑποάρουσι κοιλίαν κού-
φως· διδάσκει δὲ καὶ τῷ * ἐ-ψι-
ματι, ἢ φακὴ καθ' ἐ-ψιδεῖται τὰ
αὐτὰ ποιεῖν· λειπύγεται δὲ μάλι-
κα τὰ περὶ βλάτα νεμόμενα.

Περὶ Ἀψιν-

Insparsum arcis absinthii, ve-
stes ab erodentium iniuria vin-
dicat: culices ex oleo perun-
ctum abigit, & à corpore ar-
cet: atramentum librarium di-
luto eius temperatum, literas
à murum erosione tuetur. Exi-
stimatur liquamētum eisdem
præstare effectus. Attamen po-
tionibus improbatur, quoniā
stomachum malè habet, &
capitis ciet dolorem. Sunt qui
decocta amurca, liquamen-
tum adulterant.

Marinum absinthium.

Cap. XXVII.

Absinthium marinum, quod
aliqui seriphum vocant, co-
piosissimum in Tauro monte
iuxta Cappadociam & in Ta-
phorisi Aegypti gignitur: quo
Isiaci pro oliuæ ramo vtuntur.
Herba est tenuis, abrotoni par-
ui similitudine, referta minu-
tulis seminibus, sub amara, sto-
macho inimica. Ea grauitè o-
let, & cum quadam calfactio-
ne adstringit: per sese aut cum
oryza cocta, interaneorum a-
nimalia, teretèsq; tineas, ad-
iecto melle, enecat, aluum le-
uigat: cum edulio autè vel len-
ticula decocta, eadem præstare
potest. Pecora maximè pin-
guescunt hoc pabulo.

t iij Absin-

DIOSCORIDIS

Abſinthium Santonicū.

Cap. XXVIII.

Tertiū genus abſinthio aſſignatur, quo Gallia alpiſus finitima ſcatet: id patrio nomine Santonicum vocant, regionis in qua naſcitur cognomēto, abſinthio non diſſimile, verum ſubamarum eſt, nō aded feminis fœcundum. Eadē quæ ſeriphium poteſt.

Abrotonum. Cap. XXIX.

Abrotonum duorum eſt generum. Fœmina quadam arboris ſpecie fruticans, candicat, circum ramulos foliis, ſeriphi modo, minutim inciſis: floribus referta eſt, comantibus in ſummo, fulgore auri, corymbis: quod per æſtatē prodiit, ſuauius olet, cum grauitate quadam & amaro guſtu: id genus ſiculum eſſe conſtat. Alterum mas vocatur, ſarmentofum, gracilibus ramulis vti abſinthium. Plurimum in Capadocia gignitur, & Gallia Aſiatica, atque in Syriæ Herapoli. Crudum ſemen tritum & ſeruſ factum ex aqua, in potu auxiliatur orthopnoicis, cōuulſis, ruptis, coxendicibus, urinæ anguſtiis, menſibus ſuppreſſis, aut remorantibus.

In vino

Περὶ Ἀβινθίου παντο-
νίου. Κεφ. κη.

Εστὶ δὲ καὶ τρίτον εἶδος ἀβινθίου, ἡγενομένου ἐν τῇ καρτὰ τὰς ἀλπεὶς γαλατίας, παλαιοὶ δὲ ὀπιοχρεῖας συνένοντο καὶ οὕτως ἐπινύμως τῇ ἡγενοσῇ αὐτὸ σαρδονίδι χρίσας. ἐνικὸς ἀβινθίου, οὐ μὲν οὐτω γενεσπομον, ἀπὸ πικρον δὲ, καὶ θυμάρμον τὰ αὐτὰ τῷ σπειρίῳ.

Περὶ Ἀβροτόνου. Κεφ. κθ'. 10

Ἀβρότονον, ἐστὶ δὲ αὐτὸ τὸ μὲν θύλλοι δάμνος διενδρεειδὺς, ἀπὸ λευκοῦ φύλλοις λεπτομέτρῃ ὥς σφ. σπειρίῳ, ἀπὸ τῶν κλωνία πλῆρες αὐθιγῆς, * ἐπ' ἄκρην ἔχον κορυμμοῦδες χεῦσε δὲ θείας ἡγενομένου 15
εὐωδὲς μὲν περὶ βόας, πικρὸν τῇ γούσει, δεκὲ δὲ τὸ σκελετωπὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον δὲ ἐπεὶ ἄρρεν καλεῖται, κλημὰ τῶν δὲ λεπτομέτρων ὥς ἀβινθίου. παλαιοὶ δὲ ἐν καρπαδοκίᾳ ἡγενοῦντο καὶ γαλατίας 20
τῇ κτ' πλὴν ἀσίαν, καὶ ἐν ἰεραπλῇ τῇ κτ' πλὴν σιρίαν. τοῦτων ὁ καρπὸς ἀποζεννύμενος καὶ ὁμοδιδῶς μὲν ὕδατος πινόμενος, βοηθεῖ ὀρθοπνοίᾳ, ῥήγμασι, σπασμασιν, ἰσχράσι, δισσυείαις, ἐμμελίῳν ἐπι- 25
χρίσει. καὶ θανάσιμων φαρμάκων ὄσιν ἀντίδοτος * ποθέν συνὸ οἶνω σὺν χρίσματι τε ῥιζωμένων μὲν ἑλαίου ὄσιν. διόκει δὲ καὶ ἐρεπετὰ σιχαμενομένων καὶ θυμάρμον. καὶ πει-

καὶ πινόμενον δ' ἐσὺ οἶνον ὁθε-
 λεί τὸν διηχόντας, ἰδίως δ' ἐρ-
 μόζει ἐπὶ θαλασσίον καὶ σκορ-
 πίων· βροθεὶ δὲ καὶ ὁ θαλασίων
 φλεγμοναῖς σὺν ἐφθῶ κωδωνίῳ
 5 ἢ μετὰ ἀπὸ τοῦ χαταπλασθέν. δια-
 φορεῖ καὶ φύματα μετὰ ὁ-
 μῆς λύσεως λεῖον ἐλ-
 θέν. μίγνυται δὲ καὶ
 εἰς τὴν τὰ ἰείνη
 ἐλάμ σκευα-
 σάν.

Περὶ τοῦ σπυ. Κεφ. λ'.

τοῦτοπος πῶτα γνώριμος, διότι,
 ἢ μὲν γὰρ τίς ὅστιν ὀρεῖν, ἢ δὲ κη-
 πευτή, ἀείρη δὲ ὅστιν ἢ ἐν καλικά.
 ἡνωμένων. Δύναμις δὲ ἔχει λα-
 15 πυντικὴν, θρυσιατικὴν ἀφ' ἧς δει-
 σα ἢ μὲν σύκων, καὶ ὕδατος, μύηός
 καὶ καπνὸς καὶ πινόμενον, ἀπὸ γὰρ πε-
 ριπνευμονικοῖς, ἀσθματικοῖς, βροχ-
 ρονίᾳ, κατὰ ῥῆμα, ὀρθοπνοίᾳ, κλινῇ
 καὶ ἡμῶν. σὺν μύητι ἢ ἐκλει-
 20 ρωμένη τὸ αὐτὸ ποιεῖ. ἀπὸ καὶ πᾶ-
 ρος καὶ κοιλίας τὸ ἀφ' ἧς αὐτὴ
 σὺν ἐξυμῇ πινόμενον· βιβρώσ-
 καὶ ἢ καὶ μὲν χλωρὸν σύκων λεῖ-
 ὢν πρὸς ὑπαλώγην κοιλίας, σφοδρό-
 τερον δὲ χαταίρει· μίγνυται αὐτῷ
 25 καρδαμώμη, ἢ ἰριδος ἢ ἐρσιμῆς πε-
 ριποιεῖ ἢ καὶ ὑγροῖαν καὶ ἀπλάσ-
 σεῖ ἢ μὲν σύκων καὶ πρὸς ἀπλῇ
 να καὶ ὕδρωπα, σὺν οἶνῳ δὲ πρὸς
 φλεγμοναῖς. διαφορεῖ ἢ καὶ ὑπόπια
 σὺν ὕδατι ζεσθὺ χαταπλασθέν.
 σὺν δ.

In vino potū exitaliū veneno-
 rū antidotū est: horribus ex
 oleo illini: serpētes & substra-
 tu & nidore fugat: cōtra ietus
 eorū cū vino potū prodest, pri-
 uatim efficax cōtra scorpionū
 & phalāgiorū venena: oculorū
 inflātionib⁹ cōmodē illini,
 cum cotoneo cocto, aut pane:
 tritū cū farina hordeacea, de-
 coctūq; tubercula discutit: iri-
 ni cōpositionibus admiscetur.

Hyssopum. Cap. XX X.

Hyssopum, herba nulli non
 cognita, duūm generū est, μό-
 tanum & hortense. Optimum
 est Cilicium. Vim habet exte-
 nuādi & calfaciendi· decoctū
 cum ficis, aqua, melle, & ruta,
 potūmque, peripneumoniciis,
 diuturnę tussi, spiriosis, destilla-
 tionibus, & orthopnoicis auxi-
 liatur: tineas enecat. Idē facit, si
 cū melle delingatur. Crassūm
 humorem per alium extrahit,
 decoctū ex aceto mulso epo-
 tū: & ad subducendam alium
 cū ficis viridibus detritis man-
 ditur, vehemētiusq; addita iri-
 cardamomo, aut irione, deici-
 cit: colorē in corpore fouet: lie-
 ni, & aque inter cutem, cū fico
 nitrōq; inflātionibus quoq;
 ex vino illinitur: cū feruēte a-
 qua impofitū, fugillata discutit:
 t iij cum

DIOSCORIDIS

cum decocto ficorum, optimè anginis gargarizatur. Decoctum cum aceto, dentiū dolorē in collutione sedat: inflammationes auricularum vaporis suffitu discutit.

Stoechas. Cap. XXXI.

Stoechas, iuxta Galliā in insulis eiusdem nominis ē regione Malsiliæ gignitur, vnde cognomentū accepit. Herba tenuibus furculis, coma thymi, lōgiore folio subamara gustu, & aliquantum acris. Cuius decoctum, hyssopi modo, ad pectoris vitia efficax est. Antidotis miscetur. Viscera omnia & vniuersum animantis habitum extenuat, ab obstructionibus & farctu liberat.

Origanum. Cap. XXXII.

Origanum Heracleoticum, quod & cuniculā vocant, foliū habet hyssopo non dissimile: umbellam autem non in rotæ speciē orbiculatam, sed veluti multifidā, semine in summis virgis haudquaquā denso. Excalfacit: vnde decoctum cum vino potū, demorsis à serpente conuenit. Si cicutā aut meconion hauserunt, ex passo: si gypsum aut ephemeron, ex aceto multo propinatur. Ruptis, cōuulsis, hydropicis, cū fico esui datur.

Aridū

συνάγγροις δὲ ἀναγκαρίσματα μὲν
σύκων ἀφε-ψήματος ἀριστον. ὁ δὲ
τῶν τὸ πόνον παρὰ τὴν σὺν ὀξείᾳ
ψήσει καὶ διακλυζομένην λυεῖ. ὃ
καὶ τὰς περὶ τὰ ὀτῖνα ἐμψνεύματα τῶ-
σιν ὑπὸ τῆς ψήσεως.

Περὶ Σπινθάρου. Κεφ. λβ'.
Σπινθάρου, ἡνιόχεται μὲν ἐν ταῖς
καὶ γαλαπῶν νήσοις ἀντικρὺ μασ-
σουλίας, καλαμῶναις δὲ ἐν γάσσῃ,
ὅθεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἔσχηκε.
πῖνα λεπτόκαρπος ὅστις, ὁμοίαν ἔ-
χουσα κόμην ἵππου, μακροφυ-
λοτέρη μὲν τοῖς καὶ δριμύτητα ἐν
τῇ γούσει, καὶ ὑπόπικρος ποσῶς.
ποιεῖ δὲ τὸ ἀφε-ψήματα αὐτῆς κα-
θάρσις ὁ ὕσσωπος παρὰ τὰ ἐν θώρα-
κι. μύνηται δὲ καὶ ἀντιπυρετικὸς ἐν
χρῆσιν μὲν.*

Περὶ Ορείχαλκου.

Κεφ. λγ'.

Ορείχαλκος ἡρακλεωτική, οἱ δὲ
κοτῆλε καλοῦσι, φύλλον ἔχει ἐμ-
φρεῖς ὑπόπικρον. σικιόδιον δὲ οὐ
προχρηδές, ἀλλ' ὥσπερ διηρημέ-
νον, καὶ ἐπ' ἀκρῶν τῶν ῥάβδων τὸ
σπέρμα οὐ πυκνόν. Ἐστὶ δὲ τερ-
ματική. ὅθεν τὸ ἀφε-ψήματα αὐ-
τῆς σὺν οἶνῳ ποθέν, ἀρμύζει θη-
ριοδύκτοις. σὺν γλυκερίᾳ δὲ τοῖς καὶ
νεοῖς ἢ μικάνεοις πεπρωκόσι. σὺν
ὀξυμέλιτι δὲ τοῖς πεπρωκόσι γύ-
ψον ἢ ἐφ' ἡμέρον. παρὰ τὰ σπασ-
ματα, καὶ ῥήγματα καὶ ὕδρω-
πας μετὰ σύκου βιβρωστικοὺς ὡς
ἐν ἑσθ'.

ἐκείνῃ δὲ ποδῆσαι ὀξύβαφου παλ-
 λος, συνὶ μαλινάτῳ μέλανα κτ'
 κοιλίαν ἄγει· ἐμμελὲς τε κηεῖ
 καὶ βήχας θεραπεύει συνὶ μέλιτι
 ἑκλεγχόμενῳ· κνηστμούς δὲ καὶ ψώ-
 ρας καὶ κνίτρεον τὸ ἀφ' ἡμῶν αὐ-
 τῶν ἐν λουτρῷ ὠφελεῖ, ὃ δὲ χυλὸς
 αὐτῶν χλωρεῖς οὖσος, καὶ παει-
 σμα καὶ κοινίδας καὶ ἀφ' ὧν θε-
 ραπεύει, καὶ διὰ ῥινόσ ἄγει συνὶ ἐ-
 λαίῳ· ἰεῖνθ' ἐν χυμῷ πιζύριος·
 10 συνὶ γάλακτι δὲ καὶ ὠταλγίας πα-
 ρηρορεῖ· ἐμπεπνὸν τε φάρμακον
 σκευάζει· δι' αὐτῶν καὶ κρομμύ-
 αν, καὶ ῥοός· ὅπῃ τὰ ὀφθαλμῶν
 ἐν χαλκῷ κωφεῖται, ἐν τοῖς ὑπο-
 κυώ καὶ ὑμῶσιν ἡλιαθύνων, ἐπὶ
 15 ἡμέρας μὲν· ὑποστυγνυμένων δὲ ἡ-
 πτεῖ, ἐρπετὰ δίδωκε.

Πρὶ Ὀνίτιδος. Κεφ. λγ'.

Ἡ δὲ ὄνιτις χαλκιδένη, λευκοτέ-
 ρα τοῖς φύλλοις ὅσῃ, καὶ μᾶλλον
 εὐκλεῖα ὑποκώπων, καὶ τὸ σπέρμα ὅσ-
 20 ὡς κορύμβους συνεχεῖς ἐπιμήμ-
 νος ἔχει. διώα· ὅμοιοι τοὶ τὰ αὐτὰ
 τῇ ἡρακλειωτικῇ, οὐχ οὕτω μέ-
 τοι δραστηῇ καθεστῆκεν.

Πρὶ Ἀγροείφανος. Κεφ. λδ'.

Ἡ δὲ ἀγροείφανος λεῖο πά-
 25 γακες ἡρακλειον, οἱ δὲ κοινύλλου
 χαλοῦσιν, ὧν ὅτι καὶ Νίκανδρος ὁ
 κολοφωνίος, ἔχει τὰ μὲν φύλλα
 ὁμοία δειγματῶν, ῥαβδία δὲ σπι-
 σταμιαία λεπτά, ἐφ' ὧν σικιδία
 ὁμοία ἀνήθω, ἀνθὴ δὲ λευκά,
 ῥίζα

Aridum acetabuli mensura po-
 tum in aqua mulsa, atros hu-
 mores per alium extrahit: μέ-
 ses ciet, & tussi cum melle lin-
 ctum medetur: ad pruriginem,
 psoras, regiumque morbum, de-
 cocti ius in balneis pdest. Suc-
 cus virentis tonsillas, vuam, &
 oris vlcera sanat, & per nares,
 ex oleo irino infusum, trahit:
 auriū dolores cum lacte mul-
 cet, Cōficitur ex eo, & cepis &
 rhois frutice quo ad obsonia
 vtuntur: vomitorium medica-
 mētum, his omnibus in cupreo
 vase per dies bis vīcenos info-
 latis, dum caniculæ sydus fla-
 grat. Herbae autē substratu ser-
 pentes fugantur.

Ouitis. Cap. xxxiii.

QVÆ ouitis appellatur,
 candidiore est folio, & hyssō-
 po similior. Semen veluti con-
 iunctos corymbos habet. Vis
 ei origani Heraclei, sed multo
 inefficacior.

Origanum sylvestre.

Cap. xxxiiii.

Sylvestre origanum, aliqui
 panaces Heracion, alij cuni-
 lam vocant, ex quibus est Ni-
 cander Colophonius. Folii est
 origani, ramis tenuibus, dodra-
 tem altis, in quibus vmbellæ
 anethi insunt, flores candidi:
 radix

DIOSCORIDIS

radix tenuis, superuacua. Peculiariter pcusis à serpente, folia & flores ex vino poti auxiliā.

Tragoriganum.

Cap. XXXV.

Tragoriganū tenuis frutex, est, sylvestri serpillio aut origano similis, folio & ramulis. Qui busdam in locis lätius virentiusque inuenitur, & latiorib⁹ foliis, satis glutinosum. Alterū exilibus furculis, ac tenuib⁹ foliis, qđ aliqui prasiū vocauere. Optimū est Cilicium, & Creteſe, & Smyrneum, & in Chio Choos; pueniens. Omnia ex-calfaciūt, urinā cient, aluo ac-cōmodantur, decocto potō bi-lem deiiciūt, lienosis ex aceto bibere prodest, cōtra pota ixię venenā in vino bibuntur, men-ses trahunt: peripneumonicis, tussisētib⁹, ex melle in eclegma te dantur. Grata ac mitis eorū potio est: quare cibum fasti-dientibus & stomacho acida-ructātū, imbecilloque traditur. Item si à maritima iactatione nausea, & æstus præcordiorū excitetur: tumores verō cum polenta illita discutiantur.

Pulegium. Cap. XXXVI.

Pulegiū herba vulgaris noti-tig. Extenuat, calfacit, decoquit: menstrua, secundas ac partus eiicit:

ρίζα λεπτή ἀχνητος, ἰδίως δὲ βο-
τανοῖς ἀντιπικτοῖς τὸ φύλλον καὶ
τὰ ἀνθήματα οἶνω πινόμενα.

Πρὶ Τραγοριγάνου.

Κεφ. λε.

Τραγορίγανος θαμνίσκος ἐ-
στίν, δειγνύων ἢ ἐξ ὑπὸ πολλῶ ἀχνοῦ ὁ-
μοῖος, τὰ φύλλα καὶ τὰ κλωνία
ἢ μὲν τις εὐείσκειται κατὰ τό-
πους εὐεργετέρας, καὶ πλατύφυλ-
λος, κολλώδης ἰκανῶς. ἢ δὲ τις
λεπτόκαρπος καὶ λεπτόφυλλος, ὡς
καὶ περὶ ὅσον ἐνιοὶ καλοῦσιν. ἀρίστη
δὲ ἢ κελίκιος, καὶ ἢ ἐν καὶ χιῶ
καὶ σμύρνη καὶ κρήτη. Σεμναντι-
καὶ δὲ πᾶσαι καὶ οὐρητικαὶ καὶ
ἐνκοιλίαι, πνομένου πᾶ ἀφεψή-
ματος. Ἐποβιβάζουσι δὲ τὰ χρ-
λῶδη, εὐδαιτυ καὶ σπληνικοῖς
πινόμενα μετ' ὄξους, καὶ τοῖς
ἰξίαν πεπνοκόσι μετ' οἶνω, καὶ ἔμ-
μῳ δὲ ἀροισι βηξί τε καὶ πτε-
ρυμονίαις, συνὲ μάλιστα ἐν ἐκλε-
γμῇ δίδονται. ὅττι δὲ καὶ τὸ πίτη-
μα ἐπεικὲς. ὅθεν τοῖς ἀσθμασιν
καὶ κακοσμάχοις καὶ ὀνυχοειδέ-
σι δίδονται καὶ ἐφ' ὧν ἀλισμὸς
καὶ ναυτία καὶ τέρεαι ἔσχατον
δριάν παρακολουθεῖ. Διαφορεῖ
δὲ καὶ οἰδήματα κατὰ πλάγι-
σιν μετὰ ἀλφίτων.

Πρὶ Γλήχωνος. Κεφ. λς.

Γλήχων πόα γινώριμος, λεπτήν τι
καὶ θρυμνικήν, πεπνυμένη. πεθεῖται
δὲ ἔμμῳ καὶ δυνάμει καὶ ἐμβρυα-
σιν.

- ἀγει ἀνάγει δὲ καὶ τὰ ἐκ πνεύμο-
νος μετὰ ἀλόης καὶ μέλιτος πο-
θεῖται, καὶ σπασμένοις βροχεῖ· ναυ-
τίας τὲ καὶ διηγμῶς σωμαχου με-
τὰ ὀξυκράτους ποθεῖται παρὰ μν-
θεῖται· ἀγει δὲ καὶ κατὰ κοιλίαν μέ-
λανα, βροχεῖ δὲ καὶ σπασμένοις
πυρομένη μετ' οἴνου, καὶ ποθυμουῖ
πᾶς ὁ ἀνακτάται συν ὀξείᾳ ἢ ῥι-
σὶ περὶ σπασμένη· κρατύνει δὲ καὶ
ἡλιαξίνας λεία κακὰ μνήνη, ἐπι-
10 πλαθεῖται ὅτι περὶ τὴν πᾶσιν φλε-
γμονῶν συν ἀλφίτῳ, καὶ δ' ἐαυ-
τῷ δὲ ποδαγμοῖς ἀρμόζει, ἁ-
ρξὶ φονίξεως τῆς ἐπιφανείας· σὺν
κηρώτῃ δὲ ἰόντοισι σθένισιν, ὡ-
φελεί δὲ καὶ σπληνικούς μετ' ἁ-
15 λος κατὰ πλασπομένην, τὸ δὲ ἀφί-
σημα αὐτῆς κησοῦς κρομύρον
παύει, καὶ εἰς ἐγκαθίστα, καὶ περὶ
ἐμπνευματώσεως καὶ σκληρίας καὶ
ὑποστροφῆς ὑστέρως ἀρμόζει, κα-
λοῦσι δὲ πινεῖ αὐτῷ βλήχωνα,
20 ἐπειδὴ τὰ γευστάμωνα κατὰ τῷ
ἀνθρώπῳ τῶν πικρῶν, βληχῶς ὡ-
ποπύμπλυνται.

Πρὶ Δικτάμνου. Κεφ. λζ'.

- Δικτάμνος ὡς καλοῦσι πινεῖ
γλήχωνα ἀγρίαν. πᾶς ὅστις
25 κρηπικῆς δριμύτης, λεία, ὁμοία γλή-
χωνι, μείζων δὲ καὶ γασθαλώ-
δη τὰ φύλλα ἔχει, καὶ ἐπιώδη
πινὰ ἐπίφασιν. οὗτε δὲ αἰσθῶς
οὐτε καρπὸν φέρει. πειεῖ δὲ παύ-
ται ὅσα καὶ ἡ ἡμερὴς γλήχων,
ὁ ῥιζώσας

eiicit: pulmonis vitia ex mel-
le & aloë potum extrahit, &
convulsis auxiliatur: nauseas
stomachique intercisiones, ex
posca permulcet: atram bi-
lem per alium exigit. Bibitur
in vino vtilissimè contra fer-
pentium morsus. Defectos a-
nimo recreat, cum aceto nari-
bus obiectum: gingivas arefa-
cti cinere corroborat, illitum
cum polenta inflammationes
omneis sedat, podagris per se
subuenit, impositum vsq; dum
rubescat locus: cum cærato va-
ros extinguit, lienosis cum fa-
le vtiliter illinitur: decoctum
eius ablutas pruriges miti-
gat, conuersas vulvas corri-
git, contra inflationes duri-
asque vuluæ, in defensione
conuenienter adiicitur. Vocat
aliqui blechona, quoniam
dum floret gustatum à
pecoribus, bala-
tum cõcit.

Dictamnū. Cap. XXXVII.

Dictamnū aliquibus sylue
stre pulegiū vocatur. Creten-
sis herba est, acris, levis, pulegio
similis, sed maiorib; foliis, quæ
tomento quodam spissâque la-
ugine pubescunt. Florē nullū
aut semen profert. Præstat o-
mnia quæ fatium pulegium,
sed

DIOSCORIDIS

fed efficacius multò: nam non
 potum modò, fed appositum
 quoque aut suffitum, defun-
 ctos partus eiicit. Produnt in
 Creta capras sagittis percuf-
 fas, huius herbæ pafu, eas ex-
 cutere. Purgandi vim habet
 fuccus illitus, aut cum polenta
 tritus. Herba impactos pedi-
 bus reliquòve corpori acule-
 os, illitu refigit. Ad lienis do-
 lorem efficax habetur: fiqui-
 dem ipsum imminuit. Metunt
 æftate & autumnò. Radix eius
 guftu calfacit, partus accele-
 rat. Succus cum vino potus,
 còtra serpentum morfus præ-
 fidio eft. Tanta herbæ facul-
 tas eft, vt olfacta abigat be-
 ftias, quæ venenato icu faui-
 ant, appenfæque contactu exa-
 nimet. Vulneribus ferro illa-
 tis, & venenatis morfibus, in-
 fufus fuccus præfentaneo eft
 remedio, fi etiam ab in-
 ftillatione ftatim in
 potu affumatur.
 Pseudodictamnum.
 Cap. XXXVIII.

Quod pseudodictamnum
 vocant, multis in terris nafci-
 tur, antè dictò fimile, fed mi-
 nus quàm illud acre. Eofdem
 effectus præbet, fed ineffica-
 cius multò.

Dictamnum

διεργάζεσθαι δὲ πολλῶν οὐ μόνον
 γὰρ πνευμάτων ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν
 μύρων καὶ ὑποδυσμειωμένων, τὰ τε δὲ
 κατὰ ἐμβρυα ἐκπηράσσει. φασι δὲ
 καὶ τὰς αἰγὰς ἐν κρήνη τοξενδεύ-
 σαι καὶ νεοειδύσας τὴν πᾶν ἐκ-
 βάλλειν τὰ τοξενύματα. ἔχει δὲ καὶ
 καθαρομένην δύναμιν ὁ γυλὸς αὐ-
 τῆς, κατὰ γυλὸν ἢ τειβομήνους
 μὲν ἀλφίτων. κατὰ πλάσση μύρον
 δὲ ἢ βοτάνῃ τὸν ὑποδύτω τὸ πο-
 δὸν ἢ τὸ λοιπὸν σώματος διεργ-
 αζέει σιλόκοπος. ποιεί δὲ καὶ περὶ
 τὸν σπληνὸς, μενοῖ γὰρ αὐτὸν.
 καρπὸς οἷσι δὲ αὐτῶν ἐν τέρει καὶ
 φθινοπώρῃ ἢ δὲ ρίζα αὐτῶν νεο-
 μύρους διεργάζει, ἐστὶ δὲ καὶ ὀξύ-
 τόκιον. βρογχίτι δὲ καὶ θηριόδῃ-
 κτις ὁ γυλὸς αὐτῆς μετ' οἶνου π-
 νόμηνος. τοιαύτη δὲ τῆς βοτάνης
 ἡ δύναμις, ὥς καὶ ὁ σφραγευόμενος
 διώκειν, καὶ περὶ σπληνὸν ἀκαί-
 ρειν τὰ ἰσθόλα θηρία. τὸ δὲ αὐ-
 τῆς γυλίσμα ὁ πνευμάτων πλεονῶ-
 σι δύνει ἢ ἰσθόλου δύνει, καὶ
 περὶ τῶν ἐπιγυλίσμα καὶ λαμβάνει
 νόμηνον πίσει, ἐν τέρει ὑπὸ ζῆ-
 ρι.

Περὶ Ψευδοδικτάμνου.

Κεφ. λη.

Τὸ δὲ Ψευδοδικτάμνον κα-
 λούμενον, φύεται ἐν πολλοῖς τό-
 πεις, ἐμφερέας δὲ τῶν περὶ αὐτῶν,
 ἑλαττον δὲ δριμύ. ποιεί δὲ τὰ
 αὐτὰ τῶν δικτάμνων οὐχ ὁμοίως
 ἐνεργεῖν.

Περὶ

Πρὶ τῷ ἀπὸ κρήτης δι-
κτάμῳ. Κεφ. λθ.

Φέρεται δὲ καὶ ἀπὸ κρήτης ἑ-
τερον εἶδος δικτάμῳ, φύλλοις
ἑοικὸς συσμβείου, κλωσὶ δὲ με-
5 ζον· φ' ὅν αὐτὸς δευτέρῳ ἀγρίῳ
ἑοικὸς, μέλαν, μικρόν· ἰσμήν δ'
τ' φύλλων μετὰ συσμβείου, καὶ
ἐλελισφάκῃ, ἡ δὲ σπ. πικρὴ δὲ πρὸς
ὅσα καὶ ἡ πρὸς αὐτῇ, ἥσαν πλεονεκ-
κὴ ὑπερχυσι. μίγνεται δὲ καὶ
10 ἐμπλάστῳ καὶ θειάκῳ.

Πρὶ Ελελισφάκῃ. Κεφ. μ.
Ελελισφακοί, οἱ δ' ἐλαφρόσπον-
οὶ δ' σφαγνόν, δάμνος ὅστις ἐπιμύ-
κῃς, πολυκλόνος, βράδῃς τε βρά-
νης καὶ ὑπολεύκῃς ἔχων, φύλλα
15 δ' μήλα κυδωνία ἑοικότες, ὅπμῃ
κέερα μὲν τοὶ καὶ βραχύτερα· καὶ
παρ' τερα λεληθότως ὥσπερ τὰ
ἀνὰ βίπτα τ' ἱμαλίων διασέα, ὑπὸ
λευκα, σφοδρῶς ἐυώδη, βρωμώ-
δη· καὶ πὺν δ' ἐπ' ἄκρῳ τῶν καυ-
20 λῶν ὥσπερ ὀρμίνε ἀγρίῳ ἔχει. φύε-
ται δὲ ἐν βράχῃ χωρίοις. Διότα-
μιν δ' ἔχει τὸ ἀφ' ἡμῶν τ' φύλ-
λων καὶ τ' κλάδων ἔρα ἄγρην πηγῶ-
ν, καὶ ἐμμῆ καὶ ἐμβρῆ καὶ α
σπῆν, καὶ βυζόνος πλεονεκτὸς ἀρβύλῃ.
25 μελάνη δ' καὶ βίχας, καὶ βαυμαπι-
καὶ, καὶ ἰχθυόμοι, καὶ ἀποκαθαρίσκον τ'
θιροδῶν ἐστὶν ἐλκῶν. παύει δ' σπῆν
οἶνον τὸ ἀφ' ἡμῶν τ' φύλλων καὶ τ'
κλάδων αὐτῇ πρὸς σκινυζόμοις,
τὸν περὶ τὰ αἰδοῖα κνημοῖς.

Πρὶ

Dictamnium creticum.

Cap. XXXIX.

Defertur á Creta alterum di-
ctamni genus, foliis sisymbrii,
ramis maiorib⁹: in qbus flores
sylvestris origani, nigri, molles:
odor foliorú inter sisymbrium
& saluiam iucundissimus. Effi-
cax ad eadem, sed minus nares
ferit. Misceť emplastris & me-
dicaminibus quæ aduersus ser-
pentium iniurias configuntur,
theriaca vocant.

Saluia.

Cap. XL.

Salvia siue elclisphacon, fru-
tex est ramosus, longus, virgas
habens quadrangulas, & ca-
uas: folia mali cotonei effigie,
sed longiora, asperiora, cras-
siora, & quæ sensum attritarum
quasi vestium scabritiem refe-
rant, hirsuta, subalbida, per-
quam iucundo odore, sed gra-
ui: semen summis in caulibus
sylvestri hormino simile ge-
rit. In asperis nascitur. Menses-
cit & vrinæ, decoctum folio-
rum ramorumque potus, & partus extrahit, & pastinacæ
marinæ ictibus auxiliatur. Cap-
illos denigrat, vulnere san-
guinem cohibet, tetra vlcera
purgat: testium pruritus sedât
rami foliâque, si decocto eo-
rum foueantur.

Méthá.

DIOSCORIDIS

Mentha. Cap. XLI.

Mentha, cognita herba est. Calfaciendi, adstringendi, atque exsiccandi vim habet. Siftit sanguinem, potio ex aceto succo: tineas in ventre teretes enecat, venerem stimulat, singultus, vomitiones, colerasque sedant terni ramuli cum acidi granati succo poti. Suppurationes discutit, si cum polenta illinatur. Imposita fronti, capitis dolores mulcet: mamas si tendantur, aut lacte turgeant, coepescit: cum sale canum moribus illinitur: aurium doloribus cum aqua mulsa subuenit: vuluæ ante coitum admota, conceptioni resistit: linguæ scabritie confrita læuigat: coire lac, densariq; in casu non patitur, si folia potionibus lactis immergatur. In summa, stomacho utilis est, & in condimentis peculiarem gratiam habet.

Menthastrum.

Cap. XLII.

Sylueſtris méthá, Latini métháſtrú vocát, hirsutiore eſt folio, & prorfus maiore, q̃ ſiſymbrij, odore magis viroſo. quare minus ad ſanorú vſus expetiť.

Calamintha. Cap. XLIII.

EX calaminthæ generibus
quædam montibus familiaris,
folia

Πῶς ἡδύσθημι ἡμέραν. Κεφ. μα.
ἡδύσθημι, οἱ δὲ, μὴ δύω, γράει-
ται βοτανίον. δύω αὖν ἐχον θε-
ματικῶν, τυπικῶν, ξηρατικῶν·
ἔδεν αἶμα ἵστοι πνέοντες ὁ χυ-
λὸς αὐτῇ μετ' ἔξωτος· καὶ ἑλμυδας
κτείνει στρογγύλας ἀφ' ὧσιν αὖτε
ἐρεθίζει, καὶ λυγμούς, καὶ ἐύστη-
τα, καὶ χολέραν παύει δύω ἡ τεῖα κλω-
ναρία συν ῥῶας ἐξείας χυλῶν
πίνοντα. διαφορεῖ δὲ καὶ ἀποστήμα-
τα μετὰ διήρητον κατὰ πινάξιν. 10
καὶ κεφαλῆς παρηγεῖ ὅπ-
τις ἐν τῷ μετὰ πῶ· μαζῶν τε
ἀεὶ ταπεινὴ ἀπὸ τρώσων περὶ αὐτῶν·
συν δὲσι δὲ τῶν κινωδύντων κα-
τά πινάξια ὡς αἰγίαις ὅ ὁ χυλὸς
συν μελικράτῳ ἀρίγει· γυναι- 15
ξὶ δὲ περὶ τῶ πλυσσάειν ἀπερ-
σάμενον, ἀσπληνίαν ἐξαλείπτει·
γλῶσσῶν τε τραχεῖαν παρηγε-
νὸν φιλάνει· καὶ ἀποκαλύπτει
αὐτῶν τὸ φύλλον. καὶ κατὰ πινάξιν 20
ἐν στήματι καὶ ἀρτυματῶν δες.

Πρὶ Ἡρώδου ἀγείν.

Κεφ. μβ'.

* Ἰὸ δὲ ἀγχιον ἡ δύσασμον γίνε-
ται δαύτερον τοῖς φύλλοις, καὶ
πάντη μετίζον σιμυβρίκ, ἐν ὁπῇ 25
δὲ βρωμαδέσσερον, καὶ ἡπιον εἰς τὴν
ἐν ὑγείᾳ χεῖσιν εὐδετον.

Πρὶ Καλαμίνθης. Κεφ. μγ'.
Καλαμίνθη, ἡ μὲν τις ὀρενοτέρα
ἐστίν, ἔχει δὲ φύλλα ὅμοια ἐπὶ μω-
νυλίου.

ὑπόλευκα, κλωνία δὲ καὶ χάρφιν
 γαγωνιωμόρια, ἀνθος πορφύρεον.
 Η δὲ τις γλήχων ἔοικε, μέζων
 δὲ ὅθεν πινες ἀγρίαν αὐτῇ γλή-
 χωνα ἐκάλεισαν, διότι τῇ ὁσμῇ
 παρόικε, ταύτῃ ῥωμαῖοι νεπέ-
 ταν καλοῦσιν. Η δὲ τεῖτῃ ἔοικε
 ἡδυόσμιον ἀγρίον. ὀπιμυκτέρεα
 τοῖς φύλλοις, χαυλὸν καὶ κλάδον
 μέζων τ' ἀεζηνιόων, καὶ ἡπίων
 ἐν ῥήϊς. Πασὼν ὅ τ' φύλλα ἴσου
 10 μόρια, πυρωτικὸν ἰσχυρόν καὶ δρι-
 μύα· ῥίζα ἀχρεῖος. Φύττει δὲ ἐν
 πεδίοις καὶ ἐν τραχέσι τόποις καὶ
 χαλυγροῖς. Πινομόριον δὲ καὶ κα-
 ταπλασιόμορον, ἀγρίον ἐρπετο-
 δικτυοῖς. ἄγει δὲ καὶ οὖρον τὸ ἀ-
 15 φέλημα πινομόριον· βρωδεῖ δὲ καὶ
 ῥίγματα, σπασμασιν, ἐρπετοποι-
 αῖς, σφόδρα, χολέρεα, καὶ ῥήγει·
 καὶ πρὸς τὰ διατάγματα πρὸς πι-
 νομόριον ποιεῖ συν οἶνον, καὶ ἰκτε-
 ρον ἀποκαθαίρει· ἑλμινθίας τε
 20 κτείνει καὶ ἀπαρίθμους συν ἁλ-
 σι καὶ μέλιτι πινομόριον· ἐφθῆ τε
 καὶ ὁμὴν τετελεμμένην. ὠφελὲς καὶ
 ἐλεφαντιῶντος βρωδεῖται, ὀπιπι-
 νομόριον ἑρπετοῦ γάλακτος. Φθεί-
 ρει δὲ καὶ ἑμβρυα, καὶ ἑμμύα
 25 ἄγει τὰ φύλλα λεῖα ἐν πρὸς δέ-
 τρι. Συμιαζέντα δὲ ἐρπετὰ διώ-
 κει καὶ ὑποφωγνύμενα λευκαίνει·
 τὰς μελαινὰς οὐλὰς ἐλκεδέ-
 σα ἐν οἶνῳ καὶ καταπλασθεῖσα, κα-
 θαίρει καὶ ὑπόπια. ἰσχαδικὸς τε
 ὀπιπίττει

folia ocimi habēs, incana, sur-
 culos, & caules angulosos, pur-
 pureum florem. Altera pule-
 gio similis est, sed maior: quam
 sylvestre pulegium ideo appel-
 larūt, quodd odore ipsum æmul-
 letur: nepetam Latini vocitāt.
 Tertia méthastro cognata est,
 foliis oblongioribus, caule &
 ramis maioribus, quā superi-
 riora, sed viribus inefficacior.
 Omnium folia gustu impense
 feruentia, & acria: radix super-
 uacua. Nascentur in campeltri-
 b⁹, asperis, & arborosis. Potu aut
 illito demorsis a serpente opi-
 tulatur. Decoctum potu mien-
 ses, & vrinas expellit: ruptis, cō-
 uulsis, orthopnoæ, torminib⁹,
 choleris, horroribusque auxi-
 liatur: regium morbum expur-
 gat: præsumpta in vino vene-
 nis resistit: tineas cateraque
 interaneorū animalia, cum fa-
 le & melle pota, enecat: nec
 secus cocta crudave, si teratur.
 Elephanticos esitata adiuvat, si
 postea serū lactis ebibatur. Fo-
 lia detrita si in vellere subiiciā-
 tur, mēses extrahunt, & partus
 enecāt. Accensa aut subistrata,
 serpentes fugant: nigris cicat-
 tricibus candorem reddunt: in
 vino cocta, & illita, & fugillata
 tollunt. Calamintha ischiadicis
 imponitur,

DIOSCORIDIS

imponitur, vt ex alto humores euocet, summam cutem exurens. Vermes necat, succus auribus instillatus.

Thymum. Cap. XLIII.

Thymum ab omnibus cognoscitur, furculosus frutex, exilibus foliis multis & angustis circumdatus: capitulis in cacumine, flore purpurascens refertis. Gracili solo, & petroso puenit. Vim habet hanc, vt cum sale, & aceto potum, pituitam per alium detrahat. Decocti ius prodest orthopnoicis, & anhelantibus: tunc as ventris exigit: menses, partus, & secundas pellit: vrinas ciet: cum melle in eclegmate, faciles facit excreationes: recentes tumores discuit, cum aceto illitum: concretum sanguinem dissoluit: verrucas thymi colorem reddentes, penfilsque tollit, ischiadicis cum vino, & polenta impositum subuenit: hebetibus oculis in cibo prodest. Perquam vile pro condimento, duntaxat ad vsus eorum, qui recte valent.

Satureia. Cap. XLV.

SATUREIA triuialis notitia est: gignitur in asperis locis, & tenui solo, thymo similibus, minor tamen, & tenerior: desert

ἐπιπείνεται εἰς μετασχηματισμὸν, ἐπιχρίουσα τὴν ἐπιφάνειαν. καὶ σκώληκας τοῦ ἐν ὧσιν κτείνει ὁ χυλὸς ἐν σαζόμῳ.

Πρὶ Θύμῳ. Κεφ. μδ.

Θύμος γινώσκειται ὡς ποικίλων θαλάσσιον φρυγανισμὸν δὲς, φυλακείας πολλοῖς καὶ γενόις παλαιολιμνέον· ἔχον ἑσπέρου κεφάλαια αὐτοῖς πορφυρίζοντα. μάλα σαφὲς φέρεται ἐν πετρῶσι καὶ λεπτορείοις τόποις. Διῶαμιν δὲ ἔχει πνέοντον μετὰ ἀλῶν καὶ ὀξέων, ἄγχι φλεγματώδεις κατὰ κοιλίαν. τὸ δ' ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν μάλιστα ὀρθοπνοϊκοῖς καὶ ἀσθματικοῖς βοηθεῖ· ἔλμινθας τε ἐξάγει καὶ ἐμμενῶν καὶ ἐμβρυῶν, καὶ δευτέρως· ἐστὶ δὲ καὶ οὐρητικόν· μὴ γὰρ δὲ μάλιστα καὶ ἐκκληχθὲν, ἐναντιῶν τὰ ἐν θώρακος πύλαι· διαφορεῖ δὲ οἰδήματι περὶ σφάττα κατὰ πλάσιν μετ' ὅξους· αἵματος θρόμβους διαλύει, καὶ θυμοῖς καὶ ἀκροχρεδόναις ἀγρίαι καὶ ἰσχυρὰ καὶ οἶνα καὶ ἀλφίτων ἐπιπείν ἄρμόζει· ἀμβλυωπυῶν τας ἐπιπνέοντων συνήθειαν ὠφελεῖ. οὐχ ὅσον δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν ὑγείᾳ χρῆσθαι ἀντὶ τῆς τύματος.

Πρὶ Θύμβρῳ. Κεφ. μέ.

Θύμβρα, καὶ αὐτὴ γινώσκεται· ἡνωμένη ἐν λεπτορείοις, καὶ περὶ τόποις, ὁμοία θυμῷ ἐλάσσων μὲν τοῖς καὶ ἀπαλωτέρας, φέρουσα

θευσα τὰ χυμὸν αὐτοῦ μεσὸν, ἐγ-
χλωρεν. διὰ τὸ δὲ τὰ αὐτὰ τῷ
θύμῳ ὁμοίως λαμβανούνη. καὶ
πρὸς τὴν ἐν ὑγείᾳ χρῆσιν ἐνδε-
τεῖ γίνεσθαι δὲ καὶ παρὰ τὴν θύμῳ
καὶ πᾶσι τῇ ἀγρίᾳ ἐλάσσων, ἐν
χρηστέρεα δὲ πρὸς βρώσιν διὰ
τὸ μὴ ἐπιτηδεύειν τὴν δριμύτητα.

Πρὶ ἐρπύλλου. Κεφ. μς.

- Ερπύλλος ὁ καὶ πῖς ὅτι κη-
πευτὸς, συμμιγνύων τῇ ὁσμῇ. καὶ
10 σεφανώματικός, ὡνόμασται ὃ ἀ-
πὸ τῆς ἐρπύλλου καὶ ὃ, πᾶσι αὐτῷ
μέερος ἴσχυι πῖς γῆς ῥιζοβολεῖν.
ἔχει δὲ φύλλα καὶ κλωνία ὀρεγνύ-
ναι ἐμφερῆ, πλεονεκτοῦσα. ἀ-
πὸ δὲ αἰμασίων καὶ διέμυρος, ἐν-
15 ἀγρίοις γίνεται. Ὁ δὲ πῖς ὅτι
ἀγρίος, ὅς καὶ ζυγίς καλεῖται. ἔρχ-
εσθαι, ἀλλ' ὁρῶν κλωνία ἀντίς
λεπτά φρυγανώδη, φύλλων πλεί-
οντα ὁμοίων πηχέων, ὑπόσυνα
δὲ ὅτι καὶ ἐπιμυκτέρεα, καὶ σκλη-
20 ρέστερα ἀπὸ τῆς γαστρομήνης δριμύτιας,
ὁσμὴν ἡδεῖα· ῥίζα ἀρχησος. φύε-
ναι πῆρας ἐνεργέστερος καὶ θερ-
μαντικώτερος τοῦ κηπευτοῦ ὑ-
πάρχον, καὶ πρὸς τὴν ἰατρει-
κὴν χρῆσιν ἐπιτηδεύτερος. ἐμ-
25 μέλαινα γὰρ ἄγει καὶ οὖρον κινεῖ π-
νόμβρος· ὠφέλει σφόδρα, ῥήγμα-
τα, ἀσθμασμάτα, ἥπατος φλεγμο-
νάς· καὶ πρὸς ἐρπύλλου πνόμβος τὴν
καὶ καταπλασφόμβος· κεφαλῆς
τὴν ὀδυνώδη παρεμυθεῖ· ἐψιδεῖς
ῥοδία

desert spicam florum plenam,
coloris herbacei. Eadē potest
quæ thymum, si modo cōsimili
sumptitur. Aptus sanis vsus.
Est etiamnum quædam satia,
sylvestri prorsus minor, q̄ pro-
pter mitiorem acrimoniā, cō-
modus in cibis recepta est.

Serpillum. Cap. XLVI.

Serpillum duorum generum
est: Hortense odore sampsi-
chum imitatur, atque in coro-
nas addi solet, cui à serpendo
nomē inditum est: quoniam si
qua eius particula terram at-
tingat, inibi radices demittit.
Folia & ramulos origani ha-
bet, sed candidiores: in mace-
riis multò procerius affurgit:
Sylvestre, zygis appellatū, non
serpit, sed in altitudinem incre-
scit, ramulos ædēs tennes, sur-
culosos, foliis refertos longiori-
bus quàm rutæ, & durioribus,
angustis: flores iucundè olent,
gustāti acres: radicis nullus vi-
sus. Nascit in petris, satiuo effi-
caciū, atque magis exalfaci-
ens, & ad medēdi vsū apti-
or. Mēses trahit, vrinam potu
ciet torminibus, ruptis, vulsis, & io-
cineris inflāmationibus, auxi-
liatur, & aduersus serpētes po-
tu illitūve: capitis dolores mul-
cet coctum, abiecto rosaceo,
δε

DIOSCORIDIS

& madefactū in aceto: maxime vero phreniticis, & lethargicis conuenit. Cruentus vomitus sedat succus, drachmis quatuor ex aceto potus.

Sampsuchū. Cap. XLVII.

Sampsuchum in Cypro, & Cyziceno laudatissimum: secundum sibi locum vendicauit Ægyptium. Amaracū gens Sicula, & Cyzicena appellat. Herba est ramosa, per terram repens, foliis eius calaminthe, quæ tenui folio constat, hirsutis, & rotundis, suauissimū odorem spirat, ideo coronis inseritur. Vis eius exalfaciens. Succus decocti potus, cōuenit incipientibus hydropicis, & iis quos urinae difficultas, aut tormina excruciant. Illita ex melle arida folia, fugillata tollunt: menses subditi in pefso trahūt: contra scorpionis ictum ex aceto, & sale illinuntur: luxatis tumoribusque, cerato excepta imponuntur: aduersus oculorum inflammationes, tumoresque cum polline polentæ illini prodest. Acopis malignis, & calfaciendi gratia, commiscetur.

Melilotos, siue fertula Cāpana. Cap. XLVIII.

Sertula Cāpana laudatissima in

ῥοδίνῃ μυχῷ τοῦ ἀπὸ τοῦ ὄξους καὶ καταπραχεῖς μάλιστα δὲ ἐπὶ φρενίτιδος ἀμείζουσι. παύει δὲ καὶ ἐμπετὴν αἵματος < δὲ πάλιν θος μὲν ὅθεν πεθεῖς ὁ χρὸς αὐτῶν

* Πρὶ Σαμψύχου. Κεφ. μζ'. ε

Σάμψυχον κράπτει τὸ κυκλινῶν καὶ κύπριον. διευτερεῖ δὲ τέτα τὸ αἰγύπτιον. καλεῖται δὲ καὶ κυκλινῶν καὶ τῶν ἐν σικελίᾳ ἀμαράκων. πῶς δὲ ἐστὶ πολύκλωνος, ἔρπουσα ἐπὶ τῇ γῆς. φύλλοι αὐτῆς καὶ ἀνὰ τὰς ἡμέρας ἐκχυρῶσι, ὁμοίᾳ τῆς λεπτοφύλλου καλαμίνθης, σφόδρα ἐνὸς ὁμοῦ, καὶ σερμαπικῆ, πλεκομένη καὶ ἐν στεφάνοις. Ἀρμόζει δὲ τὸ ἀφέλαιμα αὐτῆς πινόμενον ἐπὶ ἀρθροπόδων ὀδραπικῶν, καὶ δυσουρεσιῶν καὶ σφοδρῶν. ξηρὰ δὲ τὰ φύλλα ἐπιπλάτνεται μετὰ μέλιτος, αἶρει ὑπὸ πῶσι. καὶ ἐμμύλα ἀγρὶ ἐν περὶ δέ τῳ περὶ δὲ σκορπίου πληγῶν μετὰ ἄλλων καὶ ὄξους καταπλάτνεται. περὶ δὲ σφύμματα μὲν κερῶν ἀναλυσθέντα ἐπιπλάτνεται καὶ περὶ οἰδήματα ὁμοίως ἀναλυσθέντα κερῶν, καὶ περὶ ὁφθαλμῶν φλεγμονῶν καταπλάτνεται μὲν παμπάλως διήκοντα. μίσγνεται δὲ καὶ ἀκόπτις καὶ μαλαγμάσι περὶ τὸ σερμαίνεσθαι.

Πρὶ Μελλώτου. Κεφ. μη'.

ΜΕΛΙΛΩΤΟΣ κράπτει, ὁ ἀπὸ τοῦ

ὁ ἀπὸ τοῦ καὶ ὁ ἐν κυζίκῳ, καὶ ὁ ἐν
 χαλκιδόνι γυνώμενος κροκίζων
 καὶ ἐυώδης. φέρεται δὲ καὶ ἐν καμ-
 πανίᾳ περὶ νόλῳ, καὶ κίζων. καὶ
 ἀπονος καὶ τῶν ἐυωδίων. Διῶα
 μιν δὲ ἔχει συπικνῶ, μαλακπι-
 κῶν, τὰς φλεγμονῆς, μάλιστα ὅ-
 τῃς περὶ ὀφθαλμοὺς καὶ μύτην
 καὶ δακτύλιον καὶ διδύμοις μετὰ
 γλυκερὸς ἐλπίδεως καὶ καταπλά-
 σεις· ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ λευκοῦ οὐ-
 πλῆος παρφυμείσης, ἢ τιλίνου δῆ-
 κύρου, ἢ λινοπέρεμου, ἢ γύρεως ἢ
 κωδιῶν, ἢ σέρεως. Δέρεται πύει καὶ
 μελικρίδας περσοδάτης καὶ ἐ-
 αυτὴν ἐν ὕδατι, καὶ ἀρώμας συν-
 γῇ ἡ καὶ οἶνον ἢ κικίδι κατα-
 χυτῶμενος. ἀλγυμά τε σωμαχοῦ
 μετ' οἶνον ἐφ' ὅς καὶ ὁ μὲν συν-
 νι τῶν περσεικῶν καὶ ὁ ταλγί-
 ας παύει συν γλυκερὸς καὶ χυ-
 λιδέως καὶ ἐνταζόμενος· καὶ κεφα-
 λαλγίαν παρφυμείει μετ' οἶνον
 μετ' ἔξους καὶ ῥοδίνου.

Περὶ Μάρου. Κεφ. μδ'.
 Μάρου, ἢ ὑσώβριον, πόα γυνώμενος,
 φρυγανώδης, ὁμοία τῷ ἀνθερί ὀρι-
 γάνῳ, τὰ μέρη φύλλα τετα-
 κότρεα πολλὰ καὶ τὸ ἀνθος ἐυ-
 δέστερον. ἔχει ὅ δὲ ὁμοίαν
 σπυμρίῳ. ὑποσφον καὶ θρυμνόν
 ἡρέμα ὅθεν νομάς τε ἰσθί καὶ α-
 παλοσφύρον, καὶ εἰς τὰ θρυμνὰ
 συλγισμάτων (μίσθου). γυνώμενος
 καὶ καὶ μαθησιάν καὶ βάλανος παλῆ-
 σον.

Περὶ

in Attica, & Cyzico, & Chal-
 cedone nata: cuius color vici-
 nus est croco, boni odoris. Na-
 scitur & in Căpania circa No-
 lam, colore in luteum langu-
 scente, odore infirmo. Vim ha-
 bet adstrictoriam, inflāmati-
 onem omnē emollit, præser-
 tim: quæ in oculis, vulva, fedē
 aut testibus erumpat, si ex pas-
 so cocta illinatur: interdū autē
 addito oui luteo affato, aut focē
 nigræci farina, lini semine, aut
 polline, aut capitulis papave-
 ris, intybóve. Recētes melice-
 ridas per se cū aqua, & vlcera
 manantia in capite, illita cum
 creta Chia, vino aut galla sa-
 nat. Stomachi dolores, & cru-
 da, & cocta cū aliquo ex antē
 dictis leuat: dolorib' auriū mi-
 tigādis cruda ex passo instillat:
 in aceto aut rosaceo madefa-
 cta; capitis dolorem lenit.

Marum. Cap. XLIX.

Marum herba cognita vul-
 gō, surculosa, flore organī, fo-
 liis multo candidioribus, flore
 odoratiore. Vim habet, sifym-
 brio cōsimilē. Substringit enī,
 & modicē calfacit: qua de cau-
 sa illitu serpētia vlcera fistit, &
 in calidas illitiones additur. Iux-
 ta magnesiā, & Tralleis co-
 piofissimā gignitur.

v ij

Acinōs: